

ΧΑΝΙΑ 1 Ιανουαρίου 1956

ΕΤΟΣ Ε' ΤΕΥΧΟΣ 4ον

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡ. Δραχ. 70

ΤΙΜΗ ΦΥΛ. ΔΡΑΧ. 1

ΥΜΝΟΣ ΤΩΝ ΑΙΩΝΩΝ

Μητέρα μας πολύπαθη ὦ ἀθάνατη,
δὲν εἶναι μόνο σου στολίδι οἱ Παρθέ-
[νες
τοῦ συντριμμοῦ σου τὰ σπαθιά στὰ κά-
[μανε
φυλαχτὰ καὶ στεφάνια σου οἱ αἰῶνες.

Καὶ οἱ πέτρες ποὺ τὶς ἔστησε στὸ χῶμά
[σου
τὸ νικηφόρο χέρι τοῦ Ρωμαιοῦ
κι' ἡ σταυροθόλωτη ἐκκλησίᾳ ἀπ' τὸ
[Βυζάντιο
στὸν τόπο τοῦ πολύστουλου ναοῦ τ' ἀρ-
[χαίου,

Κι' αὐτὸ τὸ κἄστρο ποὺ μουγγρίζει μέ
[σα του
τῆς Βενετιάς ἀκόμη τὸ λιοντάρι,
κι' ὁ μιναρὲς ποὺ στέκει, τῆς ὁλόμαυ-
[ρης
καὶ τῆς πικρότατης σκληριάς ἀπομει-
[νάρι

Καὶ τοῦ Σλάβου τὸ διάβα ἀντιλαλεύ-
[μενο
στὸ νομα ποὺ μᾶς ἔρχεται ἀπὸ [στόμα
— μὲ τὸ γάλα τῆς μάνας ποὺ βυζάζαμε—
σὰν ξένη ἀνθοβολιά στὸ ντόπιο χῶμα,

Ὅλα ἓνα νύφης φόρεμα σου, ὑφαίνουνε
σου πρέπουνε, ὦ βασίλισσα, σὰ στέμμα
στὴν ὁμορφάδα σου, ὁμορφιά! ἀπιδώσανε
κι' εἶναι σὰ σπλάχνα ἀπ' τὸ δικό σου
[τὸ αἷμα.

ὦ τίμια φυλαχτὰ, στολίδια ἀταίριαστα,
ὦ διαβατάρικα, ἀπὸ σὰς πλάθεται αἰώνια,
κόσμος ἀπὸ παλιὰ κοσμοσυντριμμάτα,
ἡ νέα τρανὴ Πατρίδα, ἡ παναρμένια!

1896

ΚΩΣΤΗΣ ΠΑΔΑΜΑΣ

ΑΤΟΜΟΝ ΚΑΙ ΑΤΟΜΙΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ

Τὰ 25 χρόνια τῆς ἀτομικῆς ἐπιστήμης

Κάθε τόσο μία νέα πρόδος τῆς ἐπιστήμης ἐρ-
χεται νὰ ἀναστατώσῃ τὴν ἀνθρωπότητα καὶ πολλὰς
φορὰς νὰ ἀλλάξῃ καὶ αὐτὴν τὴν πορεία τῆς ἱστορίας.
Σιγὰ—σιγὰ πραγματοποιοῦνται καὶ τὰ πιδ ἀπίθανα
ὄνειρα ποὺ τολμῶν μὲν ἀνὰ τὸν 'Ιουλίου Βέρν
φαντάσθησαν ποτέ. Σιδηρόδρομοι καὶ ἀτμόπλοια με-
ταφέρουν ἀνθρώπους καὶ ἐμπορεύματα ἀπὸ τὴν μίαν
ἄκρην τῆς γῆς στὴν ἄλλην. Ἀεροπλάνα πετοῦν στὸν
ἀέρα ὅμοια πουλιὰ, ἐνῶ ὑποβρύχια ἐπιτρέπουν στὸν
ἀνθρώπον νὰ διασχίξῃ τοὺς βυθοὺς τῆς θαλάσσης.
Ἡλεκτρισμός, τηλέγραφος, τηλέφωνον, ραδιόφωνον
δὲν στὴν ὑπηρεσία μας διευκολύνουν τὴν καθημερι-
νὴν μας ζωὴ. Στὰ χρόνια μας ὅμως ἐμελλε νὰ πραγ-
ματοποιηθῇ τὸ θαῦμα τῆς διασπάσεως τοῦ ἀτόμου.
Ἰσως, ἐπειδὴ μέχρι σήμερα δὲν εἶναι γνωστὸς πα-
ρὰ μόνον οἱ καταστρεπτικὲς δυνάμεις ποὺ δημιουρ-
γοῦνται κατὰ τὴν διάσπασιν τοῦ ἀτόμου, ὁ πολὺς κό-
σμος δὲν ἔχε ἐκτιμῆσαι ἀρκετὰ τὸ μεγάλο ρόλο ποὺ
θὰ παίξῃ στὴν ζωὴ μας καὶ βλέπει μὲ φόβον τὸν
νέον αὐτὸν σταθμὸν τῆς ἐπιστήμης. Ἡ ἐπιτυχία ὅ-
μως αὐτὴ ἀνοίγει νέους δρόμους γιὰ ὅλους τοὺς ἐπι-
στημονικοὺς κλάδους, ὥστε τὰ ὅσα ἐλπίζεται ὅτι θὰ
προσφέρῃ εἶναι πολλὰ περισσότερα ἀπὸ αὐτὰ ποὺ κα-
τέστρεψε ἢ πιθανὸν νὰ καταστρέψῃ. Δίκαια λοιπὸν ὁ
αἰὼν μας χαρακτηρίσθηκε ὡς αἰὼν τοῦ ἀτόμου.

Ἐμεῖς ὅμως οἱ ἄλλοι μποροῦμε καὶ πρέπει νὰ
ἔχωμε μιὰ γενικὴ ἰδέαν τοῦ τί εἶναι ἀτομικὴ ἐνέρ-
γεια καὶ σὲ τί μπορεῖ νὰ μᾶς ὠφελήσῃ.

Ἀπὸ τὴν ἐποχὴν ποὺ ὁ Δημόκριτος κυρίως διε-
τύπωσε τὴν γνώμην, ὅτι ἡ ὕλη δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ
διαιρηθῇ ἐπ' ἀπειρον τὰ μικρὰ αὐτὰ ἀόρατα σωμα-
τίδια τὰ ὠνόμασαν ἄτομα. Ἀπὸ τὴν ἔνωσιν τῶν μο-
ρίων σχηματίζονται τὰ διάφορα σώματα, ποὺ ὅταν τὸ
σῶμα εἶναι ἀπλοῦν τὰ μόριά του ἀποτελοῦνται ἀπὸ ἄ-
τομα τοῦ αὐτοῦ εἶδους. Ὅταν τὸ σῶμα εἶναι σύνθε-
τον ἀποτελεῖται ἀπὸ ἄτομα διαφορετικῶν ἀπλῶν σω-
μάτων. Καὶ αὐτὸ ὅμως τὸ ἄτομον δὲν εἶναι κάτι τὸ
ἐνιαῖον, ἀποτελεῖται ἀπὸ τὸν πυρῆνα καὶ τὰ ἡλεκ-
τρόνια. Στὰ ἄτομα ὅλων τῶν σωμάτων ὁ πυρὴν εἶναι
ἓνας μικροσκοπικὸς συμπαγὴς ὄγκος, ποὺ περιτριγυ-
ρίζεται ἀπὸ ἡλεκτρόνια. Ἐὰν λοιπὸν κατορθώσουμε
νὰ ἀλλάξουμε τὴν σύνθεσιν τῶν συστατικῶν ἐνὸς ἀτό-
μου θὰ ἔχωμε ἓνα καινούργιον ἄτομον καὶ ἐπομένως
ἓνα νέο στοιχεῖον. Αὐτὸ ἀκριβῶς ἦταν τὸ ὄνειρον τῶν
Ἀλχημιστῶν ποὺ θυσίαζαν δλόκληρη τὴν ζωὴ τους,
γιὰ νὰ κατορθώσουν νὰ μετατρέπουν τὰ διάφορα μέ-
ταλλα σὲ εὐγενῆ καὶ κυρίως σὲ χρυσό. Ἡ μεταστοι-
χειώσεις ὅμως ἀπαιτεῖ ἀνατροπὴ τῆς ἰσορροπίας ποὺ
ὑπάρχει μεταξύ τοῦ πυρῆνος καὶ τῶν ἡλεκτρονίων. Ἡ
ἀνατροπὴ αὐτὴ ἐπιτυγχάνεται ὕστερα ἀπὸ κατάλληλον
δομαρδισμόν μὲ ἡλεκτρόνια, πρωτόνια ἢ δευτερόνια.
Ὁ πυρὴν δέδοικα ἀντιδρᾶ στὸν δομαρδισμόν αὐτὸν
καὶ κατὰ τὴν μεταστοιχείωσιν ἐλευθεροῦται ἡ δύναμις
ποὺ συγκρατεῖ τὰ διάφορα συστατικὰ τοῦ ἀτόμου ἐ-

νωμένα μεταξύ των. Κατὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν αὐτὴ πα-
ράγεται ἐνέργεια. Τὸ πῶς παράγεται ἡ ἐνέργεια τὸ
καταλαβαίνομε καλλίτερα μὲ τὸ παράδειγμα τῆς ἐκ-
ρήξεως τῆς δυναμίτιδος. Ὅπως ξέρουμε ὅλοι μας ἡ ἐ-
νέργεια ποὺ παράγεται κατὰ τὴν ἐκρήξιν δὲν εἶναι τί-
ποτε ἄλλο ἀπὸ τὴν δύναμιν ποὺ κρατεῖται διάφορα μό-
ρια τῆς ἐνωμένα καὶ ποὺ ἐλευθερώνεται τὴ στιγμὴ
τῆς διασπάσεως τῶν μορίων. Ἐπομένως ἡ ἐνέρ-
γεια ποὺ ἐκλύεται κατὰ τὴν διάσπασιν τοῦ ἀτό-
μου εἶναι ἀσυγκρίτως μεγαλύτερη. Ἡ διάσπασιν
λοιπὸν τοῦ ἀτόμου εἶναι πηγὴ τεραστίας ἐνεργείας
καὶ ὅταν κάθε πηγὴ ἐνεργείας πηγὴ πλούτου. Οἱ
εἰδικοί ἐλπίζουν, ὅτι πολὺ γρήγορα θὰ δαμά-
σουν τὴν ἐνέργειαν αὐτὴν. Τότε δλόκληρα ἐρ-
γοστάσια θὰ κινοῦν τὰ μηχανήματά τους ἐνῶ
πλοῖα καὶ σιδηρόδρομοι θὰ κινοῦνται μὲ ἐλάχι-
στα ἔξοδα, καὶ γενικὰ ἡ οἰκονομικὴ ζωὴ τοῦ κόσμου
θὰ ἀλλάξῃ πρὸς τὸ καλὸν τῆς ἀνθρωπότητος. Ἡδη
οἱ εἰδικοί ὑπαλογίζουσιν ὅτι 1 τόννος οὐρανίου, ποὺ
στοιχίζει περίπου 2.000 δολλάρια μπορεῖ νὰ ἀντι-
καταστήσῃ 3.000.000 τόννους ἀνθρακὸς ποὺ στοιχί-
ζουν 8.000.000 δολλάρια.

Οἱ 100.000 λοιπὸν νεκροὶ τῆς Χιροσίμα, τὰ πρῶ-
τα θύματα τῆς ἀτομικῆς ἐνεργείας, ἄς θεωρηθοῦν ὡς
μία μικρὰ εὐχρησθήριος θυσία τῆς ἀνθρωπότητος
στὸν βωμὸ τῆς θεᾶς ἐπιστήμης.

Χ. ΑΡΔΑΧΘΙΑΝΑΚΗΣ

Ζα' Πρακτικοῦ Β' ΓΑΧ

ΧΑΡΙΣΜΕΝΟ ΣΤΙΣ ΣΥΜΜΑΘΗΤΡΙΕΣ ΤΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

ΝΟΣΤΑΛΓΙΑ

Ἀπόψε ποὺ τὸ σούρουπο ξανά
γυρτὴ μὲ βρῆκε πάνω στὸ βιβλίον,
γλυκὸ κι' ἀγαπημένο μου σχολεῖον,
πάλι σὲ σένα ὁ νοῦς μου τριγυρνᾷ.

Καλὲς μου συμμαθήτριες μονάχα
σκέπτομαι ἐσᾶς, στοῦ δωματίου τὴν ἄκρην
σφουγγίζω ἀπ' τὰ μάτια μου δυὸ δάκρυα
τάχα καὶ σεῖς μὲ σκέπτεσθε ; Καὶ τάχα
Θὰ σμίξουμε ξανά ; Μὰ ποῖος τὸ ξέρει ;
Ἐχτές, αὐτοῦ σήμερα ἐδῶ καὶ πάλι.
καὶ πάλι ἡ μέρα ποὺ αὔριο θὰ κροβάλλῃ
ποιὸς ξέρει ἂν θὰ μὲ φέρῃ σ' ἄλλα μέρη !

ΜΑΡΙΚΑ ΜΑΡΚΟΓΙΑΝΝΑΚΗ

Τάξις Ηβ' Κλασσικοῦ Γ.Θ.Χ.

Η ΚΥΠΡΟΣ ΜΑΣ

Περίληψις ομιλίας ὑπὸ τοῦ μαθητοῦ ΦΡΑΝΤΖΕΣΚΑΚΗ ΚΩΝΙΝΟΥ Γυμ. Ἱερσπέτρας.

«Ὅλοι οἱ ἄνθρωποι γεννιοῦνται ἴσοι... εἶναι προικισμένοι ἀπὸ τὸν Δημιουργό τους με ὀρι-
σμένα ἀναφαίρετα δικαιώματα. τὸ δικαίωμα
στὴ Ζωή, τὴν Ἐλευθερίαν, καὶ τὴν ἐπιδίωξιν τῆς
Εὐτυχίας».

(Διακήρυξις τῆς Ἀνεξαρτησίας)

Ζωή!.. Ἐλευθερία!.. Ἐπιδίωξις Εὐτυχίας!..

Καὶ ὅμως ἡ σκλαβία ἀπλώνεται σ' ἓνα ἀπόμειρο
κομμάτι τῆς Ἑλληνικῆς Πατρίδος. Διότι αὐτὸ ἀπε-
φάσισεν, πρὶν ἀπὸ λίγους μῆνες, ὁ Ο.Η.Ε. ὁ ὁποῖος
ιδρύθη διὰ νὰ ὑπερασπίσῃ τὴν Ἐλευθερίαν, τὸ πο-
λυτιμότερον τῶν ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων.

Τὸ ζήτημα τῆς Ἐλευθερίας τῆς Κύπρου ὑπάρ-
χει μέσα στὶς ψυχὰς τῶν ἐλευθέρων καὶ τῶν σκλαβω-
μένων Ἑλλήνων, ὑπάρχει μέσα εἰς τὴν συνείδησιν
τῶν ἐλεύθερων κόσμου. Καὶ θὰ ὑπάρχῃ πάντοτε μέχρι
πλήρους ἐκπληρώσεως τοῦ Πανελληνίου αὐτοῦ πό-
θου.

Διότι ὁ ἄγων πού θ' διεξάγῃ ἡ Ἑλλάς, δὲν εἶναι
κατακτητικὸς. εἶναι ἀπελευθερωτικὸς, εἶναι ἄγωνας
γὰ ἀξίες ἀνώτερες ἀπὸ τὴν ὕλικήν κατάκτησιν καὶ
βίαν.

Δὲν ξέρομε πῶς οἱ Ἀποικιοκράτες τῆς Βρεττα-
νίας, νοιώθουν τὴν ἔννοιαν τῆς Ἐλευθερίας; ἀλλ' ἂν
τὸ μάθουν, ὁ Ἕλληνας δὲν μπορεῖ νὰ νοιώσῃ μιὰ ζωὴ
ἀνελευθέρῃ· ὁ Ὀδυσσεύς, μποροῦσε νὰ ζήσῃ ἀθάνατος,
μὰ προτίμησε νὰ δῇ «καπνὸς» τῆς Πατρίδος του καὶ
νὰ πεθάνῃ.

Καὶ ὅλοι αὐτοὶ οἱ σημερινοὶ Ἕλληνες Ὀδυσσεῖς,
οἱ ἀδελφοὶ μας Κύπριοι, τοὺς ὁποίους κύματα σκληρὰ
ἀπέσπασαν ἀπὸ τοὺς θερμοὺς κόλπους τῆς Πατρίδος
τῶν, δὲν ποθοῦν τίποτε ἄλλο παρὰ νὰ ζήσουν μέσα
στὴ φυσικὴ καὶ κοινωνικὴ ἀτμόσφαιρα τῆς Ἑλλά-
δος. Νὰ ζήσουν σὺν φτωχῷ, μὰ ἐλεύθερο πατρικὸν χῶ-
μα, σὺν χῶμα πού γέννησε τὸν Πλάτωνα καὶ τὶς στρο-
φὰς τῶν χορικῶν τοῦ Σοφοκλέους· νὰ ζήσουν σὺν φτω-
χῇ Ἑλλάδι, πού κάθε γωνιά της καὶ κάθε κόμα της
μαρτυρεῖ καὶ κάποια μεγάλη Ἑλληνικὴ πράξι.

Μόνο ἓνα τὰ μάτια μου θὰ λαχταροῦν, θὰ κλαίει,
τ' ἀτίμητο στ' ἀτίμητα πού ἔνωσαν τὸ λένε.

Καὶ αὐτὸ τὸ βραχὺ τῆς Ἐνώσεως ἤτο ἐκεῖνο
τὸ ὁποῖον ἔκανε τοὺς Κυπρίους νὰ διατηρήσουν ἀ-
μείωτον τὴν Ἑλληνικότητά των καὶ νὰ ἐκπληρώσουν
τὰ καθήκοντά των ἐναντὶ τῆς Ἱστορίας, τῆς ὁποίας
ἀδιάρπυστον πόρισμα εἶναι ὅτι ἡ Ἑλλάς καὶ κατα-
κτωμένη ὑποτάσσει τὸν κατακτητήν.

Ὁ ἴδιος ὁ Χίτλερ σ' ἓνα λόγον του εἶπε : «Χά-
ριν τῆς Ἱστορικῆς δικαιοσύνης, εἶμαι ὑποχρεωμένος
νὰ κἀμω τὴν διαπίστωσιν, ὅτι ἀπὸ τοὺς ἀντιπάλους
πού μᾶς ἀντιμετώπισαν, ὁ Ἕλληνας στρατιώτης πο-
λέμησε μὲ παράτολμον θάρρος καὶ ἀφάνταστη περιφρό-
νησιν πρὸς τὸν θάνατον.... οἱ Ἕλληνες αἰχμάλωτοι
γὰ τὴν ἀνδρεία τους αὐτὴ ἀφέθηκαν ἐλεύθεροι».

Ἡ Ἑλληνικὴ Πατρίς πού σήμερον ἀκόμη φέρνει
τὰ σημάδια τῆς Γερμανικῆς μπότας, τὰ σημάδια τῶν
Δικτατορικῶν καὶ ἐκτὸς Νόμου Ἐθνῶν, εἶναι ἡ μόνη
χώρα πού δὲν ἔλαθεν, ἀμοιρῆ· ἀλλὰ καὶ δὲν ζήτησε,
διότι αὐτὸ δὲν τὸ καλεῖ ὁ ἱσποτισμὸς τῆς Ἑλλάδος.

Καὶ σήμερον ἂντι τοῦ «μᾶνα» πού προσέφερε,
δέχεται τὴν χολὴν τῆς ἀνθρωπίνης ἀχρητίας· δέχε-
ται τίς φλόγες τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ τῆς
Σμύρνης, τὸν ἐξευτελισμὸ τῶν λειτουργῶν τῆς χρι-
στιανικῆς θρησκείας, καὶ ὀλέπει νὰ ζυγίζεται ὁ
Τουρκικὸς καιροσκοπισμὸς μὲ τὸν Ἑλληνικὸν ἰδεα-
λισμὸν καὶ νὰ ἐγαίνῃ βαρύτερος.

Ὅμως ἡ Ἑλλάς δὲν θὰ τὸ ἐπιτρέψῃ ἐνώπιον Θε-
οῦ καὶ ἀνθρώπων νὰ κατηγορήσῃ αὐτοὺς τοὺς ὑποκρι-
τάς, πού θρασυρίζουν καὶ περιπαίζουν τίς ἀνθρώπινες
ἀξιοπρέπειες.

Ἡ Ἑλλάς ἔδωσε τὴν μάχην εἰς τὸν εἰρηνικὸν
στῖβον καὶ οἱ Μεγάλοι ἀπέρριψαν τὸ αἷτημά της.
Καὶ δὲν ἦτο δυνατόν νὰ γίνῃ ἄλλοιως, διότι ἀπλού-
στατα, ἡ Ἐλευθερία δὲν ἀποκτείνεται σὶς ταπητοστρω-
μένες αἰθουσας τῶν Διεθνῶν συνδυσασκέφων, ἀλλ' εἰς
τὰ πεδία τῶν μαχῶν. Διότι ὡς εἶπε σύγχρονος Ἑλ-
λην πολιτικὸς ρήτωρ, ἡ «Ἐλευθερία δὲν προσφέρε-
ται κατακτεταί. Καὶ ὅτι ἐκεῖνος εἶναι ἀξίος τῆς Ἐ-
λευθερίας, ὁ ὁποῖος ἡμπορεῖ κάθε ἡμέραν νὰ τὴν κα-
τακτᾷ».

Οἱ Ἕλληνες γνωρίζουν νὰ τὴν κατακοῦν. Καὶ
θὰ βαδίσουν γι' αὐτὴν τὴν κατάκτησιν· εἶναι ἄλλως
τε ἡ ὠραιότερα καὶ εὐγενεστέρα κατάκτησις πού μπο-
ρεῖ νὰ ὑπάρξῃ.

Ἡ Κύπρος εἰσέρχεται εἰς τὴν δευτέραν φάσιν τοῦ
ἀγῶνος της, σὺν τέρμα τοῦ ὁποίου τὴν ἀναμένει ἡ
Νίκη.

Ἄς ἀπευθυνθοῦμε πρὸς τοὺς συμμαθητάς μας
τῆς Κύπρου καὶ ἂς τοὺς εἰπῶμεν : «Ἀδελφία μας.
μέσα σὶς ψυχὰς μας θὰ ζῇ καὶ θὰ ἀναπτύσσεται ἡ
Μεγάλῃ ἰδέα· ἡ ἔνωσις σας μ' ἐμᾶς. Ἀγωνιζόμεθα
μεγάλον ἀγῶνα, ἀλλὰ θὰ νικῶμεν· θὰ νικῶμεν
διότι ἐμεῖς ἀγωνιζόμεθα γὰρ τὰ ὑψηλότερα ἰδανικά
τοῦ ἀνθρώπινου βίου, γὰρ τὴν Πατρίδα, τὴν Θρη-
σκείαν, τὴν Οἰκογένειαν καὶ τίς ἱερὰς μας παραδόσεις.

Μεῖνετε ἀκλόνητοι σὶς θέσεις σας. μὴ ἵπτοιεσθε
μπροστὰ σὶς φοβέρας τοῦ δάσκαρου κατακτητῆ. Ἐνθου-
μεῖσθε τοὺς λόγους τοῦ ἀξίου Ἠγέτου σας «ἡ Ἐλευθε-
ρία δὲν φυλάσσεται, ὅπως φυλάσσονται οἱ ἀγωνισταὶ
της». Παίρνετε θάρρος ἀπὸ τὴν χρυσόγλυπτη Ἱστο-
ρίαν τοῦ ἀθάνατου Ἐθνους μας. Ἐχετε πάντα μέσ'
σὺν μυκλὸ σας τὸν ἱερὸ σκοπὸ τῆς ἐπιδιώξεώς σας,
καὶ ἀπ' ἐκεῖ ἀντλήτε θάρρος καὶ αὐτοπεποίθησιν δι'
ἓνα καλλίτερον μέλλον· μέλλον ἐλευθερόν.

ΒΡΑΒΕΙΟΝ ΝΟΜΠΕΛ

Ἡ ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου, κρύβει φιλοδοξίες, ὅσο ταπεινὴ καὶ ἂν εἶναι. Ὅλοι ὁμως ἔχουν μίαν ἰδιαιτέραν φιλοδοξίαν, κ' ἵτι πού τὸ αἰσθάνονται ἀποκλειστικά δικό τους. Αὐτὸ πρὸς τὸ ὅποιον ἀποβλέπει ἕκαστος εἶναι τὸ «ἰδεῶδες» του, τὸ «ἰδανικόν» του.

Διὰ τοὺς συγγραφεῖς τῆς σημερινῆς ἐποχῆς τὸ σκεῶδες αὐτὸ εὐρίσκεται λειομένο σὲ μιὰ λέξι, πού κρύβει ὅτι μπορούσε νὰ ἐπιθυμήσῃ ἕνας ἀνθρώπος τῶν γραμμάτων.

Διεθνή ἀναγνώρισιν, δόξα καὶ πλούτη. Νόμπελ!

Ὅπως κάθε ἀνθρώπος προσπαθεῖ νὰ κάμῃ τὰ σχέδιά του πραγματικότητα, ἔτσι καὶ ὁ ἀσημέτερος ποιητής, ὁ τελευταῖος ἀπ' ὅλους αὐτοὺς πού μουντζουρώνουν τὸ χαρτί μετὰ τὰ ἀποκνήματα τῆς φαντασίας των, ἔχει βαθεῖα στὴν ψυχὴ του τὴν ἐλπίδα, πὼς κά ποτε θὰ τιμηθῇ τὸ ἔργο του μετὰ τὸ βραβεῖο Νόμπελ, τὴν μεγαλυτέρα σημερινὴ ἀναγνώρισιν στὸ πεδίον τῆς φιλολογίας.

Ὅταν κατὰ τὸν παρελθόντα αἰῶνα, ὁ Ἀλφρέδος Νόμπελ περνοῦσε ὁλόκληρες νύκτες σκυμμένος πάνω ἀπὸ τοὺς δοκιμαστικούς σωλήνες τοῦ ἐργαστηρίου του ἀσφαλῶς δὲν ὑποπτευόταν ὅτι εἰς τὸ μέλλον τὸ ὄνομά του θὰ ἔφευρε ἀγωνίαν εἰς τοὺς μεγάλους ἀνδρας ἑκάστης ἐποχῆς.

Ταπεινὸς χημικὸς στὴν Σουηδίᾳ ἦτο ὁ Νόμπελ, ὥς κύριον σκοπὸν τῆς ζωῆς του εἶχε τᾶξει τὴν δέσμευσιν μιᾶς ἀπὸ τίς τρομερὲς ἐκείνες δυνάμεις, πού ὁ ἀνθρώπος οὔτε νὰ ἀτενίσῃ τολμοῦσε. Τόσον πολὺ ἐπέμενε εἰς τὸν σκοπὸν του ὁ Νόμπελ, ὥστε ἂν καὶ ἐκινδύνευσε νὰ τιναχθῇ τρεῖς φορὲς εἰς τὸν ἄερα, δὲν ἐγκατέλειπε τὸ σχέδιόν του. Ἡ νιτρογλυκερίνη εἶναι μία ὕλη ἐξαιρετικῆς ἐκρηκτικῆς δυνάμεως, τὴν ὁποίαν ὁ Νόμπελ μετὰ ἀπὸ ἐπιπόνοους ἐρεῦνας πολλῶν ἐτῶν, κατώρθωσε νὰ παρασκευάσῃ εἰς στερεὰν κατάστασιν. Ἡ νέα ἐκρηκτικὴ ὕλη ἐκλήθη δυναμίτις.

Ἡ ἐφεύρεσις εἶχε τελειοποιηθῇ τὸ ἔτος 1863 καὶ ἔκτοτε ἤρχισεν ἡ ἔνδοξος ζωὴ τοῦ Νόμπελ.

Στὸ ἔτος 1896, — χαρραγὴν τοῦ ἀτομικοῦ αἰῶνος— ὁ Νόμπελ ἀπέθανε.

Ἡ περιουσία του εἰς ρευστὸν χρῆμα, ὑπερέβαινε τὰς 45.000.000 σουηδικὰς κορῶνας δηλ. 1.200.000.000 προπολεμικῶν δραχμῶν. Ὁ Νόμπελ ὁμως ἦτο ἕνας ἰδιαίτερος τύπος ἰδεολόγου, ἀπὸ ἐκείνους πού ἐπιδιώκουν τὴν κατάρτησιν τῆς φύσεως, διὰ νὰ τὴν ἐξυπηρετήσουν. Ἔτσι ὁ Νόμπελ διὰ διαθέκης ὥρισεν νὰ κατατεθῇ ἡ περιουσία του εἰς μίαν τράπεζα μετὰ τόκον 3,5 ο/ο, οἱ εἰσπραττόμενοι τόκοι δὲ ἑκάστου ἔτους, νὰ ἀποτελέσουν πέντε βραβεῖα, τὰ ὁποῖα θὰ ἀπενέμοντο κατ' ἔτος, εἰς τὴν καλύτεραν ἐργασίαν ἐπὶ τῶν πεδίων, λογοτεχνίας, φυσικῆς, χημείας, ἱατρικῆς καὶ εἰρήνης.

Πράγματι ὁ Σουηδὸς ἐφευρέτης, πού εἶχε γίνῃ πάμπλουτος, χάρις εἰς μίαν ἐκρηκτικὴ ὕλη, ἡ ὁποία

ἔφευρε τὸν θάνατον εἰς πολλοὺς ἀνθρώπους, νομίζει κανεὶς ὅτι ἤθελε νὰ ἐξιλεωθῇ, ἐπιδιώκων τὴν βράβευσιν τῶν καλυτέρων εἰρηνευτικῶν προσπαθειῶν.

Ἐκαστον βραβεῖον περιέχει ἡθικὰς καὶ ὕλικας ἀμοιβάς.

Αἱ ἡθικαὶ εἶναι διπλώματα, μετάλλια καὶ ἄλλα ἀναμνηστικά. Αἱ ὕλικαι ἀμοιβαὶ ἀνέρχονται εἰς 200.000 κορῶνας δηλ. 5.500.000 προπολεμικῶν δραχμῶν, δι' ἕκαστον βραβεῖον.

Ὁ τρόπος τῆς διαχειρίσεως τῶν κεφαλαίων ἔχει καθορισθῇ ἀπὸ τὸν ἴδιον τὸν Νόμπελ, ὁ ὅποιος ἐπιπροσθέτως καθώρισε ποῖα ἀρμοδία ὑπηρεσία θὰ κρίνῃ τοὺς ὑποψηφίους ἑκάστου βραβεῖου.

Οὕτω μετὰ τὴν ἀπονομὴν τοῦ βραβεῖου τῆς λογοτεχνίας ἔχει ἐπιφορτισθῇ ἡ Σουηδικὴ Ἀκαδημία. Τὸ τῆς Φυσικῆς καὶ Χημείας ἀπονέμει ἡ Ἀκαδημία τῶν ἐπιστημῶν. Τὸ βραβεῖον τῆς ἱατρικῆς τὸ Ἰνστιτούτον τῆς Στοκχόλμης καὶ τὸ τῆς Εἰρήνης μία ἐπ' τροπῇ ἀπὸ πέντε Σουηδοὺς βουλευτάς.

Ἐπίσης καθορίσθη, ὅπως ἡ τελετὴ τῆς ἀπονομῆς τοῦ βραβεῖου τελεῖται κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ Δεκεμβρίου ἑκάστου ἔτους, ὁπότε εἶναι καὶ ἡ ἐπέτειος τοῦ θανάτου τοῦ Νόμπελ.

Τὰ πρῶτα πέντε ἔτη μετὰ τὸν θάνατον τοῦ δωρητοῦ πέρασαν μετὰ συνεχεῖς δίκας, ἐπειδὴ οἱ συγγενεῖς τοῦ Νόμπελ δὲν ἐννοοῦσαν κατ' οὐδένα τρόπον νὰ δεχθῶν τοὺς ὅρους τῆς διαθήκης.

Αἱ δίκαι ἐληξάν ὀριστικῶς μετὰ παρέλευσιν πενταετίας μετὰ τὴν δικαίωσιν τῶν ἀπόψεων τοῦ δωρητοῦ.

Τὸ 1901 εἶναι τὸ πρῶτον ἀπονομῆς τοῦ Νόμπελ, τὸ ὅποιον ἐγκαινίασε μίαν περίοδον καταπληκτικῆς καὶ ἀλματώδους ἐξελίξεως τῆς ἐπιστήμης εἰς πᾶν ἐπιστημονικὸν πεδίον.

Σήμερον ὁμως ἐκ τῶν πέντε βραβείων Νόμπελ, ἑκείνο πού ἔχει τὴν μεγαλυτέραν αἰγλήν εἶναι τὸ τῆς λογοτεχνίας ἢ φιλολογίας. Πρῶτος τιμηθεὶς δι' αὐτοῦ εἶναι ὁ Γάλλος ἀσημὸς ποιητής Συλλύ—Πρυντόμ, παρὰ τὴν ἐξέγερσιν τοῦ τότε διανοομένου κόσμου, ἔνεκα τῆς παραγνώσεως τοῦ Ρώσσου κολοσσοῦ Λέοντος Τολετόι. Οἱ σπουδαιότεροι τῶν μετὰ τοῦδε τιμηθέντων εἶναι: Ὁ Πολωνὸς συγγραφεὺς τοῦ περιφήμου «quo vadis» Σνέγκεβιτς, βραβευθεὶς τὸ 1905. Ὁ ἀθάνατος ὕμνητής τοῦ Ἀγγλικοῦ Ἱμπεριαλισμοῦ Ράντγιαρντ Κίπλιγκ, βραβευθεὶς τὸ 1907. Ὁ Ἰνδὸς Ραμπιτρανάθ Ταγγόρ βραβευθεὶς τὸ 1913. Ὁ Γάλλος Ἀνατόλ Φράνς τὸ 1921, καὶ ὁ δαιμόνιος Ἰρλανδὸς Τζῶρτζ—Μέριλαρν—Σῶ τὸ 1925.

Ὁ ἀντιπρόσωπος τῆς Ἑλλάδος εἶχον προταθεῖ ἄλλοτε ὁ Γεώργιος Σουῆς καὶ ὁ Κ. Παλαμᾶς. Ἐφέτος δὲ εἶχε προταθῇ καὶ ὁ Νικ. Καζαντζάκης γεννηθεὶς ἐν Ἡρακλείῳ.

Κατὰ τὴν ἐφετεινὴν ἀπονομὴν τοῦ βραβεῖου, τὴν γενομένην εἰς Στοκχόλμην τὴν 4ην Δεκεμβρίου,

ΣΤΟ ΚΑΤΩΦΛΙ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΧΡΟΝΟΥ

Ντάν ! έκτύπησε μισή τὸ ρολοῖ τοῦ τοίχου.

Γύρισα καὶ κύταξα 11 1)2.

Μισὴ ὥρα ἀκόμη καὶ θὰ ἔμπαινε καινούργιος χρόνος.

Μισὴ ὥρα ἀκόμη καὶ τὸ 1955 θὰ ἀνῆκε στὸ παρελθόν.

Μισὴ ὥρα ἀκόμη καὶ ὁ ἀσπρομάλλης γέρο-χρόνος θὰ ξεψυχοῦσε ἀφήνοντας στὴ θέση του ἓνα νέο χρόνο, γεμάτο ὑποσχέσεις καὶ ἐλπίδες.

Τὰ ἀπληστα μάτια τῆς φαντασίας τρέχουν ἀδιὰκριτα σὲ μιὰ αἰθουσα ἐνὸς παλατιοῦ.

Σ' ἓνα κρεββάτι κοίτεται ὁ γέρο χρόνος μὲ τὰ χιονόλευκα μαλλιά του καὶ τὰ μακριὰ γένια του ἐτοιμοθάνατος.

Μέσα στὰ θαμπωμένα μάτια του περνοῦν σὰν σὲ μακρυνὸ πανόραμα ὅλες οἱ περασμένες στιγμὲς τῆς ζωῆς του.

Χαρὲς καὶ πίκρες, γέλια καὶ δάκρυα, τραγούδια καὶ κλάματα, ξετυλίγονταν στὸ κουρασμένο μυαλό του.

Εἶδε ὅλα τὰ μεγαλεῖα τῆς ζωῆς, δοκίμασε τὰ γλάντια τῆς, πικράθηκε μὲ τὶς λύπες τῆς, πόνεσε γιὰ τὸν θάνατο τόσων ἀνθρώπων καὶ τὸν ἀπογοήτευσε ἡ ἀπονία καὶ ἡ ἀχαριστία τοῦ κόσμου. Γύρω ἀπὸ τὸ τὸ κρεββάτι του βρισκόταν 12 παληκάκια ὁμορφοκαμωμένα, γερὰ καὶ συμπαθητικά, τὸ κάθε ἓνα τους μὲ διαφορετικὴ ὄψη καὶ ξεχωριστὴ ἐμφάνιση.

Εἶναι τὰ παιδιὰ τοῦ χρόνου. Οἱ 12 μῆνες, ποὺ περιμένουν τὴν εὐχὴ τοῦ ἐτοιμοθάνατου πατέρα τους.

Στὴν αὐλὴ τοῦ παλατιοῦ του βρίσκεται κι' ὅλας ὁ νέος χρόνος ποὺ περιμένει ἀνυπόμονα τὸ θάνατο τοῦ γέρου.

Φαίνεται ὥραϊος καὶ πολὺ αἰσιόδοξος.

Αὐτὴ, ἡ οἰκνὴ ξετυλίγεται στὸ ἀπομεικρυσμένο παλάτι.

Καὶ ὅλοι περιμένουν νὰ περάσῃ ἡ μισὴ ὥρα.

Στὸ πέρασμά της ἡ μισὴ ὥρα, θὰ χαρίσῃ τὴν λύτρωση στὸν ἐτοιμοθάνατο. Στὸ νέο ἓνα χαμογελα-

τὸ βραβεῖον ἔλαβεν ὁ Ἰσλανδὸς φιλόσοφος καὶ ποιητῆς Χάλντορ Κιλζάν Λαξνές, γεννηθεὶς τὴν 23ην Ἀπριλίου τοῦ 1902 εἰς Βεύκαβης τῆς Ἰσλανδίας. Ἦρχεισε νὰ ταξιδεύῃ 17 ἐτῶν ἀνὰ τὸν κόσμον. Διετέλεσε μοναχὸς εἰς μίαν μονὴν Βενεδικτίνων τοῦ Λουξεμβούργου, τὸ σπουδαιότερον σύγγραμμά του εἶναι τὸ «τέκνον τῆς Φύσεως». Εἰς Στοκχόλμην ἐρωτηθεὶς σχετικῶς ἀπήντησε «Δὲν θὰ ὁμιλήσω περὶ φιλολογικῶν θεωριῶν. Εἶμαι εἰς κακὸς θεωρητικὸς, κακὸς φιλόσοφος καὶ κακὸς προφήτης. Δὲν εἶμαι παρὰ εἰς μικρὸς ἐπικὸς ποιητής».

Ἄς ἐλπίσωμεν ὅτι πάντοτε ἡ ἀνθρωπότης θὰ ἀμείβῃ τὰ ἀνθρωπιστικὰς προσπάθειάς. ὅπως ἐσκέφθη πρῶτος ὁ Alfred Nobel,

ΕΜΜ. ΕΛ. ΤΖΟΥΑΝΑΚΗΣ

Ζβ Αου Γ.Α.Η.

στὸ μέλλον καὶ στοὺς 12 γιούς ἓνα καινούργιο πατέρα.

Καὶ ἡ μισὴ ὥρα πέρασε.

Τὸ εἶπαν σιγὰ σιγὰ οἱ 12 ρυθμικοὶ χτύποι τοῦ ρολογιοῦ.

Τὸ φώναξαν οἱ πιστολιὲς ποὺ τάραξαν τὴν γαλήνῃ τῆς νύκτας καὶ τὸ διελάλησαν οἱ εὐχὲς τῶν χαρούμενων ἀνθρώπων.

«Εὐτυχησμένος ὁ καινούργιος χρόνος».

Νέος χρόνος μπῆκε, νέα ὄνειρα πλάθονται, νέες ἐλπίδες φουντώνουν στὴν καρδιὰ κάθε ἀνθρώπου.

Ἐφυγε ὁ παλὸς ἀφήνοντάς μας τόσες ἀναμνήσεις. Εἴτε λυπηρὲς ὅμως εἶναι αὐτές, εἴτε εὐχάριστες, πρὸς στιγμὴ τὶς ξεχνοῦμε ὅλες καὶ σκεπτόμεθα μόνον γιὰ τὸν ἐρχόμενο χρόνο. Πλάθουμε ὄνειρα, τὶς περισσότερες φορὲς ἀπραγματοποιήτα ἢ γιὰτί ἔτσι ἀσφαλῶς θὰ τὸ θελήσῃ ἡ μοῖρα, ἢ διότι ἡ στιγμή εἶναι τέτοια ποὺ πολλὰς φορὲς σκεπτόμεθα ἀπίθανα πράγματα. Ὁ παλὸς χρόνος φεύγοντας πῆρε μαζί του ἓνα καταστατικὸ χάρτη γιὰ τὸν καθένα μας. Τὶ μᾶς νοιάζει ὅμως ; πάνω στὴν παραζάλη τῆς ὑποδοχῆς ποὺ κάνουμε στὸ νέο ξεχνοῦμε τὸν παλὸ. Δὲν μᾶς ἐνδιαφέρει πιά τὸ παρελθόν' προσπαθοῦμε ν' ἀντιμετωπίσωμε τὸ μέλλον. Νομίζουμε πὼς κατὰ τὸ Νέον ἔτος θὰ κριθῇ ἡ τύχη μας καὶ ἐντείνουμε τὶς προσπάθειάς μας πρὸς καλλιτέρευσιν τοῦ σκοποῦ μας. Θὰ περάσῃ ὅμως κι' αὐτὸς ὁ χρόνος καὶ θὰ ἔλθουν ἄλλοι, κι' ἄλλοι, ἕως ὅτου ὁ καλὸς Θεὸς σὰν . . . χωροφύλακας τῆς τροχαίας σταματήσει σὲ καθένα μας τὸ ἀδιάκοπο αὐτὸ πέρασμα τῶν ἐτῶν.

Πότε ἀλήθεια πέρασε ὁ παλὸς; Νομίζουμε πὼς ἀκόμα χθὲς ἦτο ποὺ γιορτάζαμε τὸν ἐρχομὸ του. Κι' ὅμως ἐπέρασαν σωστὲς 365 ἡμέρες ποὺ κάθε μιὰ ἀπ' αὐτὰς κρύβει καὶ κάτι γιὰ μᾶς. Τὸ μέλλον ὅμως μᾶς ἐνδιαφέρει τώρα. Τὶ μᾶς ἐπιφυλάττει ἄραγε ὁ νέος χρόνος; χαρὲς ἢ λύπες; ἐπιτυχίες ἢ ὀλέθρους;

Αὐτὰ εἶναι τὰ ἐρωτήματα ποὺ βασανίζουν κάθε θνητὸ κατὰ τὴν ἡμέρα τῆς πρωτοχρονιάς. Ὁ κάθε δυστυχὴς πιστεύει πὼς θ' ἀνατείσλουν μέρες εὐτυχίας γι' αὐτὸν κι' ὁ κάθε εὐτυχὴς πὼς θ' ἄρθουν μέρες μεγαλυτέρας εὐτυχίας.

Κανεὶς δὲν πιστεύει πὼς τὸ νέον ἔτος τοῦ ἐπιφυλλάττει δυστυχίες.

Μόνο ὅμως κατὰ τὶς πρῶτες μέρες μᾶς κυριεύουν αὐτὰς οἱ σκέψεις κατόπιν συνηθίζουμε . . . στὰ κέφια τοῦ νέου χρόνου καὶ ἔπεται ἡ συνέχεια τῆς παρελάσεως τῶν ἐτῶν.

ANNA ΜΑΡΚΟΓΙΑΝΝΑΚΗ

Τάξις Ζβ' κλασ. Γ. Θ. Χ.

ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΠΛΑΓΚΤΟΝ

Ἀσφαλῶς πολλοὶ μαθηταὶ θὰ διερωτήθησαν ὅταν διάβουζαν τὸ περὶ πετρελαίου κεφάλαιον εἰς τὴν ὀργανικὴν χημείαν, περὶ τοῦ ὄρου πλαγκτόν. Δὲν ἔχουν ἄδικον. Διὰ τοῦτο προσφέρωμαι διὰ τῆς «ΜΑΘ. ΗΧΟΥΣ» (μὲ δλίγα λόγια νὰ δώσω τὴν ἔννοιαν τοῦ ὄρου).

Ὁ ἄνθρωπος λοιπόν, ὅταν τὸ ἀεροπλάνο, ἡ διάσπασις τοῦ ἀτόμου, τὸ μικροσκόπιο καὶ πλείσται δσαι ἐφευρέσεις ἦσαν δημιουργήματα τῆς φαντασίας του ἢ μᾶλλον δὲν ἦτο δυνατόν νὰ συλληφθῶν ὑπ' αὐτῆς, ἡγνῶει κατὰ ποῖον τρόπον ἐτρέφοντο τὰ ψάγια καὶ οἱ λοιποὶ ὑδροβίοι ὀργανισμοί. Αὕτῃ ἡ ἄγνοια δὲν τὸν ἠνόηλσε μέχρι τῆς στιγμῆς κατὰ τὴν ὁποίαν ἀνεκάλυψε τὸ μικροσκόπισον καὶ τελειοποίησε τὰς μεθόδους τῆς φυσιολογίας. Ἀφ' ὅτου ὅμως τὸ ἀνεκάλυψε τυχαίως ἀπὸ κάποιο περιστατικὸν—ποῖος ξέρει τί—ἔθεσε στὸν ἑαυτὸν του τὸ ἐρώτημα τοῦτο. Ἡ ἀπάντησις ἐδόθη κατόπιν πολυετῶν ἐρευνῶν παρατηρήσεων κ. λ. Διεπίστωσε λοιπόν ὅτι ἐντὸς τῶν ὑδάτων τόσο τῶν ἀλμυρῶν ὅσο καὶ τῶν γλυκέων, ζοῦν μυριάδες μικροὺς ὀργανισμῶν ζωϊκῶν καὶ φυτικῶν, εἰς ὁποῖα καὶ ἀποτελοῦν τὴν βάσιν τῆς ζωῆς τῶν ὑδροβίων ζώων. Εἰς τοὺς μικροὺς ὀργανισμοὺς αὐτοὺς, τῶν ὁποίων ὁ ἀριθμὸς εἶναι ἀπεράντως μέγας, ἐδόθη τὸ γενικὸν ὄνομα π λ α γ κ τ ό ν, ἐκ τοῦ πλαγῶμαι, διότι τὰ μικροσκοπικώτατα φυτὰ καὶ ζῶα τὰ ὁποῖα τὸ ἀποτελοῦν ἀπαντοῦν εἰς ὅλα τὰ βάθη τοῦ ὕδατος. Τὴν ὑπέρθετον τοῦ πλαγκτοῦ δυνάμεθα νὰ διαπιστώσωμε καὶ διὰ γυμνοῦ ὀφθαλμοῦ ἔάν κατὰ τὴν διάσκειαν νηρείας στρέψωμε τὸ βλέμμα ἀπὸ μίαν λέμβον πρὸς τὸν πυθμένα τῆς θαλάσσης; Θὰ ἀντιληφθῶμεν τότε ὅτι εἶδος ὕδατι.ου κοινιοτοῦ πλανᾶται ἐντὸς τοῦ ὕδατος παρασυρόμενον ὑπὸ τῶν θαλασσίων ρευμάτων. Ἐάν τῶρα τὸ ὕδωρ αὐτὸ τὸ παρατηρήσωμεν διὰ μικροσκοπίου θὰ εὐρεθῶμεν ἐνὶ πλῆθος ὀργανισμῶν μὲ ἐκτετατικὴν ποικιλίαν μορφῶν. Γενικὸν χαρακτηριστικὸν γνώρισμα τῶν ἀποτελούντων τὸ πλαγκτὸν ζώων καὶ φυτῶν εἶναι ὅτι τὸ σῶμα τῶν εἶναι διαφανές. Ὅλοι σχεδὸν οἱ πλαγκτονικοὶ ὀργανισμοὶ ἔχουν ὑαλίνη ἢ κρυσταλλώδη σύστασιν ὥστε νὰ καθίστανται ἐντελῶς ἀθέατοι ἐντὸς τοῦ ὕδατος περιβάλλοντος. Τινὲς ἐξ αὐτῶν ἀπαντῶντες εἰς τὰ ἑνοικτὰ πελάγη παρουσιάζουν ὑποκύνους ἀποχρώσεις ταυτιζομένας ἀπολύτως πρὸς τὸ κυανοῦν χρῶμα τοῦ ὕδατος.

Τὰ πλαγκτονικὰ σῶματα ζοῦν εἰς ὅλα τὰ βάθη. Τινὰ τούτων ζῶσιν ἐγγὺς τοῦ βυθοῦ καὶ ἀποκαλοῦνται εἰδικώτερον β έ ν θ ο ς, ἐνῶ ἄλλα κολυμβοῦν ἐν τῷ τοῦ ὕδατος ἀποκαλούμενῳ ν η κ τ ό ν ἐκ τοῦ νήχο-

μι (κολυμβῶ). Ἐννοεῖται ὅτι σαφῆς διάκρισις μεταξὺ νηκτοῦ καὶ βένθους δὲν δύναται νὰ γίνη εὐκόλως, δεδομένου ὅτι λόγω τῆς κινήσεως τῶν θαλασσίων ρευμάτων ἡ ἰσορροπία ἀνατρέπεται διαρκῶς. Ἡ γονιμότης τῶν πλακτονικῶν σωμάτων εἶναι ἐκτετατικὴ ὅπως καὶ ἡ ποικιλία τῶν μορφῶν τῶν, ὑπολογίζεται δὲ χαρακτηριστικῶς ὅτι εἰς ἓν κυβικὸν μέτρον θαλασσίου ὕδατος τῶν ἀκτῶν τῆς Ἰσλανδίας ζοῦν περὶ τὰ πέντε δισεκατομμύρια εἶδη πλαγκτοῦ. Τὰ πλαγκτονικὰ σῶματα ἀλιεύονται δι' εἰδικῶν δικτύων διαφόρων τύπων, τῶν ὁποίων ὁ συνηθέστερος ἀποτελεῖται ἀπὸ τεμάχιον ὑφάσματος σχήματος κώνου εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ ὁποῖου ὑπάρχει ὑαλινὸν δοχεῖον. Τὸ τριτοῦτον δίκτυον σύρεται ἐντὸς τῆς θαλάσσης, οὕτω δὲ ἐνῶ τὸ ὕδωρ ἐκρέει καθαρόν διὰ τῶν πόρων τοῦ ὑφάσματος τὸ πλαγκτὸν συγκεντρῶνται εἰς τὸ ὑαλινὸν δοχεῖον. Πλαγκτὸν ἀλιεύεται καὶ ἀπὸ βάθη πέντε χιλιάδων μέτρων, τὰ ἀνήκοντα δὲ εἰς αὐτὸ ζωῶρια παρουσιάζουν τὴν ἰδιομορφίαν ὅτι ἔχουν πολὺ μεγάλους ὀφθαλμοὺς καὶ μεγάλας κεφαλαίας καὶ πόδας. Οἱ ζωῖκοι πλαγκτονικοὶ ὀργανισμοὶ ἀποκαλοῦνται εἰδικῶς ζ ω ο π λ α γ κ τ ό ν, οἱ δὲ φυτικοὶ φ υ τ ο π λ α γ κ τ ό ν.

Αὐτὰ ἐν δλίγοις περὶ τοῦ ζητήματος τούτου.

ΜΑΩΛΗΣ ΒΑΡΔΑΚΗΣ

Ἡα Πρακτικοῦ

ΜΑΘΗΤΙΚΟ ΑΝΕΚΔΟΤΟ

Λίγο πρὶν ἀπὸ τὴς διακοπῆς τῶν Χριστουγέννων ἓνας καθηγητὴς διορθώνοντας τὰ γραπτὰ ἡμερησίου διαγωνίσματος βρίσκει τὴν παρακάτω φράσιν σὰν ἀπάντησιν σὲ μίαν ἐρώτησιν περὶ γεωμετρικῶν προόδων. «Μόνον ὁ Θεὸς μπορεῖ ν' ἀπαντήσῃ σ' αὐτό. Καλὰ Χριστοῦγεννα» Καὶ ὁ καθηγητὴς σημειώνει ἀπὸ κάτω. «Ὁ Θεὸς παίρνει ἄριστα καὶ ἐσὺ μονάδα. Καὶ τοῦ χρόνου»!!!

ΕΜΜ. ΒΡΕΤΟΥΔΑΚΗΣ

Ἡα πρακτ.

ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Ἕνας ἀπὸ τοὺς θεατὰς ποὺ παρακολουθοῦν ἓνα πυγμαχικὸν ἀγῶνα, φωνάζει καταχαρούμενος

—Μπράβο, ὑπέροχη γροθιά! τοῦ πέταξε τρία δόντια.

—Εἴσθε σαδδιστής, τοῦ λέει ὁ διπλανός του

—Ὅχι, καθόλου, ἀπαντᾷ αὐτὸς ψύχραιμα. εἶμαι ὁδοντίατρος!

ΕΠΙΜΕΛΟΥ, ΚΟΠΙΑΖΕ, ΕΝ ΟΣΩ ΕΙΣΑΙ ΝΕΟΣ, ΔΙΑ ΝΑ ΜΗ ΜΕΤΑΝΟΗΣ ΜΕΤΕΠΕΙΤΑ ΜΑΤΑΙΩΣ

Ἡ ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου δὲν εἶναι λεωφόρος ἐστρωμένη διὰ ῥόδων, ἀλλ' ὁδὸς ἀνηφορικὴ, τραχεῖα, δύσβατος καὶ πλήρης ἀπὸ αἰχμηρὰ ξηρὰ ἀγκάθια, ποῦ προκαλοῦν αἱματηρὰς πληγὰς. Ὁ ἄνθρωπος εἰς τὴν ζωὴν του, συναντᾷ ἐμπόδια καὶ δυσκολίας τὰ ὁποῖα ὀρθοῦνται μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τῆς εὐτυχίας του. εὐρίσκεται πρὸ δυσμενειῶν τῆς τύχης, ὑφίσταται ἀτυχήματα, δοκιμάζεται κατὰ πολλοῦ καὶ πικίλους τρόπους. Πάλῃ καὶ ἀγῶν διαρκὴς εἶναι ἡ ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου. Διὰ νὰ κατορθώσῃ ὁ ἄνθρωπος νὰ ὑπερισχύσῃ καὶ νὰ ἀντεπεξέλθῃ νικητὴς εἰς τὸν σκληρὸν ἀγῶνα τῆς ζωῆς, εἶναι ἀνάγκη νὰ εἶναι προικισμένος μὲ ὀρισμένους ἐκάνοντες

Ἀναμφισβητήτως δὲ μεταξὺ τῶν κυριωτέρων συντελεστῶν εὐδοκίμησεως καὶ ἐπιτυχίας τοῦ ἀνθρώπου εἶναι ἡ ἐπιμέλεια καὶ ἡ ἐργασία.

Πράγματι ἡ ἐπιμέλεια καὶ ἡ ἐργατικότης εἶναι δύο βασικὰ ἀρεταί, αἱ ὁποῖαι πρέπει ἀπαραιτήτως νὰ κοσμοῦν κάθε ἄνθρωπον καὶ ἰδιαιτέρως κάθε νέον. Ἄνευ τῆς ἐπιμελείας, ἄνευ τῆς ἐργασίας τίποτε δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ἐπιτευχθῇ. Ὁ πλοῦτος, ἡ δόξα, αἱ τιμαὶ καὶ γενικῶς ὅλα τὰ ἀγαθὰ πηγὴν ἔχουν τὴν ἐπιμέλειαν, τὴν ἐργασίαν. Ἡ ἐργασία καὶ ἡ ἐπιμέλεια εἶναι οἱ δύο σπουδαιότεροι μοχλοί, πάσης ἀτομικῆς καὶ κοινωνικῆς προκοπῆς.

Ὅλη ἡ πορεία τοῦ ἀνθρωπίνου γένους διὰ μέσου τῶν αἰώνων, ὅλη ἡ ἱστορία τοῦ πολιτισμοῦ, ὅλη κοῦ καὶ πνευματικοῦ φέρει τὴν σφραγίδα τοῦ δημιουργικοῦ μόχθου, ἔχει ὡς συνισταμένην τὴν ἐπιμέλειαν.

Ἡ ἐπιμέλεια καὶ ἡ ἐργασία ὁδηγοῦν εἰς τὴν πρόοδον, τελειοποιοῦν. Εἶναι τὰ μοναδικὰ ἐκεῖνα μέσα, τὰ ὁποῖα ἀνέδρασαν τὸν ἄνθρωπον, εἰς τεράστια ὕψη, προόδου καὶ θὰ τὸν ἀνεβάσουν ἀκόμα.

Ἀνυπολόγιστα εἶναι τὰ ἐξ αὐτῶν λαμβανόμενα ἀγαθὰ. Ἀλλὰ τὸ σπουδαιότερον εἶναι ὅτι ὁ ἐπιμελὴς καὶ ὁ ἐργατικὸς λαμβάνει τὸ πολὺτιμον κέρδος τοῦ ἀνεπιστρεπτί παρέρχομένου χρόνου. Βαδίζει ταχέως, ὑπερνικῶντας τὰ παρουσιαζόμενα ἐμπόδια, πρὸς πραγματοποίησιν παντὸς ἐπιδιωκομένου σκοποῦ.

Ἀντιθέτως ἡ ἀμέλεια καὶ ἡ ὀκνηρία ἡμποροῦσιν νὰ φέρουν μεγάλα ἀτυχήματα «δι' ἑλλειψιν ἑνὸς καρφιοῦ ἐχάθη τὸ πέταλον» δι' ἑλλειψιν πετάλου ἀχρηστεύθη τὸ ἄλογον» δι' ἑλλειψιν ἀλόγου ἐχάθη ὁ στρατιώτης, διότι συνελήφθη καὶ ἐφονεύθη ὑπὸ τοῦ ἐχθροῦ. ὅλα ἐξ αἰτίας μιᾶς παραμικρᾶς ἀμελείας, δι' ἑνα καρφί».

Ὅπως ἡ ἀμέλεια καὶ ἡ ἀργία εἶναι ἡ μεγαλυτέρα πηγὴ τῶν κακῶν, διότι αὕτη ὅπως λέγει ὁ Κοραῖς, «γεννᾷ εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ ἀργοῦ τὴν ὀλέθριον ἐπιθυμίαν νὰ ζῇ ἀπὸ τοὺς κόπους τῶν ἐργαζομένων, καὶ ἀπὸ τὴν ἐπιθυμίαν αὐτὴν, γεννῶνται οἱ κόλακες, οἱ συκοφάνται, οἱ καταδότες, οἱ κλέπται, οἱ λήσταί,

οἱ φρονεῖς, οἱ πωληταὶ τῆς ἐλευθερίας, οἱ προδότες τῆς πατρίδος καὶ οἱ τύραννοι.

Ἡ ὀκνηρία ὅπως λέγει ὁ Βούρτων, «εἶναι ἡ μάστιξ τοῦ σώματος καὶ τῆς ψυχῆς, ἡ μήτηρ παντὸς κακοῦ εἰς τὸν κόσμον, εἶναι ἕν ἐκ τῶν ἐπτάθανασίμων ἀμαρτημάτων, τὸ κατώφλιον καὶ τὸ προσκέφαλον τοῦ διαβόλου. Ὁ ὀκνηρὸς σκύλος φωριάζει» πῶς νὰ μείνῃ ἀβλαβὴς ἄνθρωπος ὀκνηρὸς; Ἡ ὀκνηρία τοῦ νοῦ εἶναι χειροτέρα τῆς τοῦ σώματος, ἡ ἀργία τοῦ νοῦ εἶναι φθίσις τοῦ σώματος εἶναι κόλασις! Ὅπως εἰς τὰ λιμνάζοντα νερὰ πολλαπλασιάζονται οἱ σκώληκες καὶ τὰ ἀκάθαρτα ζωῦφια, οὕτω πολλαπλασιάζονται καὶ αἱ κακαὶ σκέψεις εἰς τὸν νοῦν τοῦ ὀκνηροῦ ἀνθρώπου καὶ μολύνουν τὴν ψυχὴν του».

Ἐπομένως γιὰ νὰ εὐτυχίσῃ ἕνας ἄνθρωπος καὶ νὰ μὴ μετανόη ματαίως εἰς τὴν μετέπειτα ζωὴν του, διὰ τὴν θέσιν του πρέπει ἀπαραιτήτως νὰ ἐργάζεται συνεχῶς εἰς τὴν νεανικὴν του ἡλικίαν, ὥστε νὰ θέσῃ σταθερὰ θεμέλια τῆς ζωῆς του. Πρέπει νὰ φυτέψῃ καρυδιά, τὴν ὁποῖαν εἶναι ὡσαύτως ἀνάγκη νὰ περιποιηθῇ ἀρκετὰ διὰ νὰ ἀπολαύσῃ τὰ καρύδια τῆς γέρος, ὅπως λέγει καὶ αὐτὴ ἡ σοφὴ παροιμία τοῦ λαοῦ «φύτεψε νέος καρυδιά νὰ φᾶς γέρος καρύδια».

Ἀπαραιτήτως λοιπὸν ἕκαστος νέος διὰ νὰ προοδεύσῃ καὶ νὰ ἐκπληρώσῃ ἔνα ἀνώτερον προορισμὸν εἰς τὴν ζωὴν του πρέπει νὰ εἶναι ἐργατικὸς καὶ ἐπιμελὴς διότι «ἡ ἐπιμέλεια νικᾷ ὅλας τὰς δυσκολίας καὶ ὁδηγεῖ τὸν ἄνθρωπον εἰς δρόμον εὐτυχίας, ἡ δὲ ἀμέλεια γεννᾷ παντοίων κακῶν ἥθη, πτωχείαν, περιφρόνησιν καὶ ἀτιμίαν διδίδει».

Ἀλλὰ καὶ ἐκ τῆς ἱστορίας καὶ τῆς καθημερινῆς πείρας καταδεικνύεται ἡ ἐξαίρετος ἀλήθεια τοῦ θέματος μας.

Ὅλοι οἱ ἀθάνατοι ἐργάται τῶν ἐπιστημῶν, τῶν τεχνῶν καὶ τῶν γραμμάτων ἐδοξάσθησαν καὶ ἡδυνήσαν, διότι ἀφοσιώθησαν καθ' ὅλην τὴν ζωὴν εἰς τὴν ἐπιμέλειαν, εἰς τὴν ὀρθὴν καὶ ἀρμόζουσαν ἐργασίαν. Ἀντιθέτως δὲ οἱ ἀμελεῖς καὶ οἱ ὀκνηροί, κατελήφθησαν ἀπὸ τοὺς μαύρους πλοκάμους τῆς δυστυχίας, μετανόησαντες ματαίως εἰς τὴν μετέπειτα ζωὴν των, διὰ τὴν ἀθλίαν των θέσιν.

Πολλὲς φορές βλέπομεν, κατὰ τὴν καθημερινὴν ζωὴν, πολλοὺς ἀνθρώπους, ἡλικιωμένους νὰ συμβουλεύουν νέους: προσέξετε τοὺς λέγουν, ἐπιμελεσθε, ἐργάζεσθε τώρα ποῦ εἰσθε νέοι, διότι θὰ μετανόησετε μίαν ἡμέραν, ἀλλὰ θὰ εἶναι ἀργά. Αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι βλέπονται, ὅτι ἐπειδὴ δὲν ἐργάσθησαν ὅταν ἦσαν νέοι, περιέπεσαν εἰς τὴν δυστυχίαν, συμβουλεύουν τοὺς νέους νὰ μὴ πάθουν τὸ ἴδιο. Πολλὰκις μάλιστα τοὺς ἀκούομεν νὰ λέγουν: Ἄς ἐξαναγύριζα εἰς τὰ παιδικὰ μου χρόνια, νὰ μὴν ἀφήσω, οὔτε λεπτὸ νὰ φύγῃ ἄνευ ἐργασίας καὶ μάλιστα ἰδιαιτέρως μὲ τὸν στίχον: «Ἵστερνὴ μου γνῶσι καὶ νὰ σ' εἶχα

Η ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑ ΤΟΥ ΖΗΤΙΑΝΟΥ

Ήτο παραμονή Πρωτοχρονιάς του 1941. Μαύρη σκλαβιά βίολευσε παντού και ο βορρηάς που φυσούσε με μανία έκανε άκόμη έντονότερη την φτώχεια, την απόγνωση και την αγωνία των σκλάβων.

Μέσα σ' ένα φτωχικό απομακρυσμένο σπιτάκι της Αθήνας κάθεται μια οικογένεια, την οποία όπως και τόσες άλλες βάραινε η βράστακα ή δυστυχία της σκλαβιάς. Σ' ένα κρεβατάκι με λίγα σκεπάσματα είναι ξαπλωμένο το μονάκριβο παιδί της οικογένειας. Είναι αρρώστο, ο πυρετός φλογίζει το ξανθό-μαλλο κεφάλι του και διαρκώς παραμιλά. Δίπλα του κάθεται η άμοιρη μητέρα του ανέναντη να το βοηθήσει και σιγοκλαίει μπρος στο αρρώστο παιδάκι της. Και με τη σκέψη της αναθυμιάται παλαιές ευτυχισμένες μέρες.

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

ΙΩΑΝΝΗΣ Ν. ΕΡΓΑΖΑΚΗΣ

Μαθ. Η' τάξ. γυμν. Καστελ. Πεδιάδος

Με πόση χαρά άλλοτε περίμεναν τις άγιες αυτές μέρες, με τα δώρα, την πατροπαράδοτη γαλοπούλα, τα γλυκά και τα τόσα παιχνίδια του παιδιού της. Τότε ο πατέρας εργαζόταν και τίποτε δεν τους έλειπε. Πόσο άλλαξαν όμως τώρα τα πράγματα. Συγκρίνει το τότε και το τώρα, και βλέπει την άβυσσο που τα χωρίζει. Τότε η χαρά, η ευτυχία, η γαλήνη βσίλευε στο φτωχικό τους σπιτάκι. Και τώρα η στενοχώρια, η αρρώστια και η ανέχεια. Τώρα μαύρες ή μέρες ήρθαν για την Ελλάδα, η βιαιότητα του κατακτητή καταθλίβει τις ψυχές και νεκρώνει κάθε ζωή και η σκλαβιά του είναι χειρότερη και απ' αυτό ακόμα το θάνατο.

Φόβοι, απογοήτευσι, πείνα έπικρατεί παντού. Κανείς δε ξέρει τι τον περιμένει την επομένη.

Μέσ' την τόση δυστυχία ή κατάσταση τους είναι απελπιστική. Απ' τους θλιβερούς ρεμβασμούς την διακόπτει ή φωνούλα του παιδιού της.

—Μαμά θα μου φέρη απόψε ο μπαμπάς τα παιχνίδια;

—Ναι παιδάκι μου.

Δεν μπορεί ν' άρνηθ ή την μόνη χαρά εις το παιδί της, ή οποία όμως δεν πρόκειται νά εκπληρωθ ή διότι χόηματα δεν υπάρχουν.

Παραμονή είναι κι απόψε κι όμως μέσ' στο ντουλάπι δεν υπάρχει ούτε λίγο ψωμί. Ένα δυνατό κτύπημα ακούγεται στη πόρτα, στουροκοπιέται ή γυναίκα. Ποιόν νά είναι; Φοβάται. Τέλος κατανικά το φόβο της και ανοίγει. Ένας γέρος ζητιάνος στέκεται απέναντί της. Ζητιανεύει και αυτός για νά ζήση. Τι νά του δώση όμως ή δύστυχη άφου δεν έχει απολύτως τίποτα;

Δεν άντέχει και σάν σέ γνωστό της άνθρωπο λέει στο γέρο ζητιάνο όν πόνο τις, την αρρώστια του παιδιού της, την προσδοκία του παιδιού για παιχνίδια, την φτώχεια τους, γιατί νιώθει ότι αυτός αισθάνεται το πόνο της, έπειδή και ο ίδιος φαίνεται ότι έχει πονέσει.

—Και σήμερα μάλιστα που είναι παραμονή τελειώνει, σάν νά θέλη νά τονίση μ' αυτά τη λιόγια την δυστυχία τους.

Καινούργιος χρόνος.... αύριο... έκανε ο ζητιάνος.

—Δεν το ήξερες;

Ο γέρος κούνησε το κεφάλι του. Οι μέρες για αυτόν έχουν αποκτήσει την ίδια ομοιομορφία. Παρπατέ άδιάκοπα, λέει τα ίδια συγκινητικά λόγια στις πόρτες των σπιτιών, ζητιανεύει και κοιμάται όπου τύχη. Τι τον νιάζουν οι πρωτοχρονιάτικες μέρες.

Η γυναίκα δεν έχει τίποτα νά του δώση, του προτίνει όμως άν θέλη νά μείνη στο φτωχικό τους, αυτό μόνο μπορεί νά του προσφέρει.

—Απόψε μάλιστα που είναι και κακοκαιρία,

συμπληρώνει.

—Ἡ κακοκαιρία δὲ μὲ τρομάζει τῆς λέγει καὶ φεύγει καληνυχτίζοντας τὴν. Ἀπομακρύνεται σέροντας τὰ βήματά του. Σὲ λίγο ἡ κακοκαιρία δυναμώνει, καὶ ὁ ζητιάνος πέρνοντας ἕνα στενὸ δρόμο βαδίζει πρὸς τὴν πόλι. Συλλογίζεται τὴν κατάστασί του.

.... Κι' ὅμως οὐτε αὐτὸς ἦταν ζητιάνος πάντοτε. Εἶχε γνωρίσει μέρες εὐτυχίας μὲ τὴν οἰκογένειά του, ἀλλὰ ἡ κατοχὴ τοῦ τὰ σάρωσε ὅλα. Τὰ παιδιὰ του σκοτώθηκαν κι' ἡ γυναῖκα του ἔπαιτα ἀπὸ λίγο τ' ἀκολούθησε στὸν τάφο ἀπὸ τὴ λύπη καὶ τὴ στερήσεις.

Κι' ἀπὸ τότε ξενιτεύθηκε, δὲν μπορούσε νὰ μένῃ στὸν τόπο τῆς χαμένης παιδ' εὐτυχίας του. Ζήτησε νὰ βοηῇ ἑστω καὶ μιὰ μικρὴ ἔργασία. Γέρος ὅμως καθὼς ἦταν δὲν τὸν δέχονταν πουθενὰ καὶ ἔτσι ἄρχισε νὰ ζητιανεύῃ. Μιὰ λέξις διακόπτει συχνὰ τοὺς ρεμβασμούς του. Πρωτοχρονιά... Πρωτοχρονιά. Τώρα βαδίζει πρὸς τὴν πόλι, μιὰ τρώγλη θὰ τὸν φιλοξενήσῃ καὶ ἀπόψε, μόνο καὶ ἔρημο.

Ἐνῶ ὁ ἄλλος κόσμος—μὲ βαρεὶὰ καρδιά βέβαια—ἀλλὰ κάπως θὰ γιορτάσῃ τὴν Πρωτοχρονιά. Μὰ καὶ ἡ ἄλλη οἰκογένεια ποὺ γνώρισε δὲν θὰ περάσῃ πρὸς εὐτυχισμένα. Ἀλλὰ καὶ πόσες ἄλλες.

—Τοὺς ἄμοιρους συλλογίσθηκε.

Ὅμως νὰ μιὰ σκέψις πέρασε ἀπ' τὸ μυαλό του. Ναὶ πορεῖ ἂν θέλῃ νὰ κάμῃ εὐτυχισμένους τοὺς φτωχοὺς αὐτοὺς ἀνθρώπους;

Μέσ' τὴ χούφτα σφίγγει τὸ χρυσὸ μενταγιὸν ποὺ κορμέται ἀπ' τὸ λαιμό του. Εἶναι παλαιὸ κειμήλιο περικλιμένο μὲ πολυτιμὲς πέτρες, σὰ καλὰ τὰ χρόνια ἄξιζε ὀλόκληρη περιουσία, ἀλλὰ καὶ τώρα πουλώντας το θὰ μπορούσε νὰ πάρῃ πολλὰ πράγματα. Ἡ σκέψις πὼς θ' ἀποχωριζόταν τὸ μενταγιὸν τὸν μόνο κρικοὺ ποὺ τὸν συνδέει μὲ τὸ παρελθόν, τὸν στενοχωρεῖ. Κι' ὅμως τ' ἀποφάσισε. Πουλᾷ τὸ μενταγιόν. Ἀγοράζει λίγο ψωμί, κρέας, μερικά γλυκὰ καὶ παιχνιδάκια τοῦ μικροῦ. Καὶ φροτωμένος διευθύνεται στὸ φτωχικὸ σπιτάκι.

Στὴ φτωχικὴ οἰκογένειά, ὁ πατέρας ἔχει γνωρίσει σπιτί του μόλις καταφέρνοντας νὰ βοηῇ λίγο ψωμί, γιὰ νὰ μὴ πέσουν νηστικοί. Τὰ παιχνίδια ὅμως τοῦ παιδιοῦ δὲν βοήθη καὶ στενοχωριέται.

Ἐκείνη τὴ στιγμὴ τὸ μικρὸ παιδί φωνάζει.

—Μαμά!... Μαμά!...

καὶ πηγαινόντας κοντὶ του τῆς λέγει.

—Δὲν ἔφρξε μαμὰ τίποτα;

—Ὁχι... Ὁχι αὐριο.

—Ὅλο αὐριο μοῦ λὲς μαμὰ λέει τὸ παιδί πα-

ραπονεμένο καὶ ξεσπᾷ σὲ λυγμούς.

Ἐνας κτύπος διακόπτει τὴ συζήτησι.

—Ποιὸς εἶναι, ρωτοῦν.

Ὁ Ἀν Βασίλης—Ἀνοίξτε.

Ἡ πόρτα ἀνοίξε καὶ παρουσιάσθηκε ὁ ζητιάνος φροτωμένος πακέτα. Σὲ λίγο γιόρταζαν στὸ φτωχικὸ αὐτὸ σπιτί. Γύρω ἀπ' τὸ τραπέζι βασίλευε ἡ χαρά.

Τὸ μικρὸ παιδάκι μόλις εἶδε τὰ παιχνίδια πῆδ' ὡς ἀπὸ τὸ κρεβάτι ἤλθε κοντὰ στὸ γέρο καὶ κυττάζοντας τὸν μὲ μάτια γεμάτα εὐγνωμοσύνη τοῦ ἔλεγε: «Σ' εὐχαριστῶ καλὲ μου Χριστοῦλόη»

Καὶ ἡ εὐτυχία τῶν ἄλλων ἦταν καὶ δική του εὐτυχία.

Σιγὰ-σιγὰ ὅλοι κοιμήθηκαν, ὁ γέρος δὲν πορεῖ νὰ κοιμηθῇ.

Ἀργὰ τὴ νύκτα σηκώνεται, ἀνοίγει μὲ προφύλαξι τὴν πόρτα καὶ ἀπομακρύνεται. Μὲ τὴν εὐτυχία ποὺ σκόρπισε γύρω του ἔνοιωσε εὐχαρίστησι, ποὺ ποτέ του δὲν εἶχε νοιώσει. Καὶ μὴ θέλοντας νὰ ἀκούσῃ εὐχαριστίας ἔφυγε σὰν κλέφτης μὲ τὸ χαμόγελο στὰ χεῖλη.

Ἀλλὰ ἔχασε ὅμως ἕνα πράγμα. Τοῦς Γερμανούς. Τὴν κυκλοφορία ποὺ ἦτο ἀπηγορευμένη ὡρισμένες ὥρες. Αὐτοὶ βλέποντάς τὸν τέτοια ὥρα στὸ δρόμο, τὸν νομίζουν γιὰ κατάσκοπο καὶ τὸν πυροβολοῦν. Τὸ τέλος ἦταν ἀναπάντεχο καὶ ἀνώδυνο. Μιὰ σφαῖρα τὸν βροῖσκει στὴν καρδιά καὶ τὸν ἀφίνει νεκρό.

Καὶ ὁ γέρος σωριάζεται χάμω αἰμόφυτος μὲ τὸ χαμόγελο στὰ χεῖλη γιὰ τὴν εὐτυχία ποὺ εἶχε δώσει εἰς τὴν ἀποφινὴ Πρωτοχρονιά ικε βραδυά.

ΚΑΤΙΝΑ ΑΝΔΡΟΥΛΙΔΑΚΗ

Γάβ. Ἡ Κλασ Γυμν. Θηλ. Ρεθύμνης

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΙΑΤΙΚΟ

ΧΡΙΣΤΟΣ ΓΕΝΝΑΤΑΙ

Χριστός γεννᾶται σήμερον, σὴ Βιθλεὲμ κεῖ
(πέρα,
καὶ οἱ μελωδίες πανταχοῦ γεμίζουν τὸν ἀέρα.
Πουλιὰ πετοῦν χαρούμενα σ' ὅλη τὴν ἀτμο-
(σφαίρα,
καὶ διαλαλοῦνε τὴν γιορτὴ ποῦ εἶναι αὐτὴ τῇ
(μέρα!

Σὰν μεθυσμένα ἀπ' τῇ χαρὰ πολὺ μακρὰ πε-
τάτε,
καὶ ξαναδιαλαλήσετε, πῶς ὁ Χριστὸς γεννᾶται
Μέσα σὲ ταπεινὴ σπηλιὰ σὲ φάτνη τῶν ἀλόγων,
γεννᾶται ὁ ὕψιστος Θεὸς ὁ Λυτρωτὴς τῶν ὅλων!
"Ἄγγελοι κατεβαίνοντες στοὺς οὐρανοὺς φω-
νάζουν

καὶ μὲ χαρμόσυνες φωνές τὴν γέννησίν του ψά-
λουν

ΚΩΝ. ΜΠΕΤΕΙΝΗΣ

Γομν. Νεαπόλεως

ΧΡΙΣΤΟΣ ΓΕΝΝΑΤΑΙ

Μὲς στῆς νυχτίδας τὴν ἁγία γαλήνη
δέντρου κορφή ἀπ' ἀγέρα δὲν κουνιέται·
χιόνι ἀπαλό, οὐρανόσταλτο σκορπιέται·
τὸ χῶμα ἀπ' τὴν ἀγνότητά του πίνει.

Γονατιστὴ, λευκοντυμένη ἡ Φύση
σὰν Οὐρανὸ τὰ χέρια εἶχε ριγμένα
καὶ πίστευε καὶ πρόσμενε ὁλοένα
μὲς στὴν ἀγκάλῃ τῆς τοῦ πνεύματος Του ν' ἀφήσῃ.

Βουβὸς ὁ θόλος τ' οὐρανοῦ προσμένει
γονατισμένη ἡ Γῆ παρακαλεῖται·
τ' "Ἀπειρο τὴν ἀνάσα του κρατοῦσε·
κάθε ψυχὴ καρτέρα πονεμένη.

Σὲ μιὰ φτωχὴ Σπηλιὰ ἀπαλοχυμένες
χρυσές, λάμπουν ἀχτίδες ἀπ' τὰ ὕψη!
«Δόξα» ἀγγελούδια ψάλλουν «ἐν Ὑψίστοις!»
κι "Εν' "Ἄγιο Βρέφος προσκυνοῦν Ποιμένες!

ΕΡΑΤΟΣΘΕΝΗΣ Γ. ΕΩΡ. ΚΑΨΩΜΕΝΟΣ

Τάξις Η' Κλασσικοῦ

Ἰδιωτικοῦ Γυμνασίου Ἀλικιανοῦ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΥΘΥΜΗ ΠΛΕΥΡΑ

ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑ

Καινούργιος χρόνος !.. Τὶ χαρά ! τὶ εὐτυχία
(πάλι !
"Ολοὶ βαστοῦνε κάτι τι καὶ εἰς τὰ δυὸ τῶν χέρια,
ὅλοι χαρούμενοι κτυποῦν στὸν τοῖχο τὸ κεφάλι
καὶ βλέπουν τοὺς λογαριασμοὺς καὶ τὰ παλιὰ
(τεφτέρια.

Βλέπω κι' ὁ δύστυχος ἐγὼ σ' ἓνα μικρὸ τεφτέρι,
κανεὶς σ' ἑμένα δὲ χρωστᾷ, σ' ὅλους ἐγὼ
χρωστῶ,
βλέπω δυὸ ἐπιτύμβια εἰς ἓναν καροτσέρι
καὶ δώδεκα ἐξάστιχα στὸ δύσκολο καιρὸ.

"Ἀνοίγω τ' ἄλλο, καὶ ἰδοὺ ἐμπρὸς μου ἐλεγεῖον
σ' ἓνα πτωχὸν ἀπόμαχον κι' ἀρχαῖον θυρωρὸν,
κεραυνοβόλος σάτυρα εἰς ἓνα Ὑπουργὸν
καὶ θοόριον στοὺς Κρητικούς μακρὸ καὶ φλο-
(γερόν.

"Ἀνοίγω τὰ ντουλάπια μου, γιὰ νὰ τὰ καθάρίσω
νὰ δῶ τί ἐπερίσσεψε ἀπὸ τὸν ἄλλον χρόνον,
ἀλλὰ τὰ βλέπω ἀδειανὰ καὶ μόνον πίσω πίσω
βρίσκω σὲ κίτρινο χαρτί κόνιν ἐντομοκτόνον.

"Ἀνοίγω καὶ τὴν κάσα μου νὰ δῶ τί ἀπομένει,
μὰ γιὰ νὰ δῶ καλύτερα καὶ τὰ γυαλιὰ φορῶ,
καὶ βρίσκω μιὰ τοῦ "Οθωνος δεκάρα σκουρια-
(σμένη
καὶ δυὸ ἀπολυτήρια ἀπ' τὸν παλιὸ καιρὸ.

Σφαλῶ καὶ τὰ ντουλάπια μου σφαλῶ καὶ τὰ τε-
(φτέρια,
φιλῶ καὶ τὴν φαμίλια μου μ' ἀγάπη καὶ λατρεία
καὶ ψάλλω μ' ἤχον πλάγιον σταυρώνοντας τὰ
(χέρια
«"Αἰ—Βασίλης ἔρχεται ἀπὸ τὴν Καισαρίαν».

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΟΥΡΗΣ

ΕΥΘΥΜΑ

Στὸ μάθημα τῆς Ἱστορίας

Καθηγητὴς : Τὶ ἦταν ὁ Κολοκοτρώνης ;

Μαθητὴς : Σουγιάς.

Καθηγητὴς : Τρελλάθηκες βρέ....

Μαθητὴς : Μὰ δὲν ἔχετε ἀκούσει κύριε ποῦ λένε
ὁ Κολοκοτρωναῖκος σουγιάς

ΤΟ ΑΠΟΨΙΝΟ ΜΟΥ ΜΑΘΗΜΑ ΚΑΙ ΠΑΘΗΜΑ

Τὸ ἀποψινό μου μάθημα. Αὐτὸ ἦταν τὸ θέμα ποὺ μᾶς ἔβαλε νὰ γράψωμε ὡς ἔκθεσιν ὁ καθηγητὴς τῶν Ἑλληνικῶν. Στ' ἀλήθεια! κυταχτήκαμε οἱ μαθηταὶ τὶ θὰ γράφαμε; ἦταν ἓνα σὰν ὅλα τὰ βράδνα. Μιὰ νύχτα τοῦ Νοέμβρη. Τίποτε παραπάνω. Ἄλλωστε τὰ μαθήματα μονάχα διέφεριν, κάθε βριδὺ τὸ ἓνα διαφορετικὸ ἀπὸ τὸ ἄλλο. Στάθηκα πελαγωγμένος. Τὶ θὰ γράψω! Πάντα οἱ ἴδιες σκέψεις. Οἱ αὐτὲς φροντίδες.

Ὅλη τὴν ἡμέρα σκληρὴ ἐργασία καὶ τὸ βράδυ λίγα γράμματα γιὰ νὰ μορφωθῶ.

Ὅσοσο θὰ προσπαθῶ νὰ σᾶς πῶ μερικὰ πράγματα γιὰ κάποιο βράδυ, τὴν νύχτα τῆς εἰκοστῆς δευτέρας τοῦ Νοέμβρη γιὰ νὰ κρίνετε καὶ σεῖς τὴ σκέψιν τοῦ κυρίου Καθηγητοῦ.

Εἶναι νύχτα καὶ τὸ ρολόγι τοῦ Ἀγίου Μηνᾶ κυτᾶ ἑπτὰ φορές. Εἶναι ὥρα τοῦ σχολείου, συλλογίζομαι, καληνύκτισα τὸν προϋστάμενόν μου καὶ συναδέλφους μου καὶ ἔρυγα μὲ τὰ βιβλία στὸ χέρι.

Τὸ κρῦο ἦταν τσουχτερὸ καὶ περπατοῦσα γιὰ νὰ μὴν αἰσθάνωμαι. Μόλις ἀκριβῶς ἔφθασα στὸ προαύλιο τοῦ σχολείου, κυτοῦσε τὸ κουδούνι. Ἀνακατεύθηκα καὶ ἐγὼ μὲ τοὺς συμμαθητάς μου καὶ μπῆκα στὴν τάξιν.

Δὲν θυμᾶμαι τί ἀκριβῶς μάθημα εἶχαμε κείνη τὴν ὥραν. Πάντως ἤμουν πολὺ κουρασμένος καὶ τὰ ξύλινα θρανία τοῦ σχολείου μοῦ φαινόταν σὰν ἀναπαιτικὲς πολυθρόνες. Ὁ καθηγητὴς παρέδιδε καὶ μεῖς τὸν προσέχαμε. Ἐξαφνα ἔσβυσαν τὰ φῶτα. Μείναμε κάμποση ὥρα σκοτεινὰ προσπαθώντας νὰ ἐπιβληθοῦμε στοὺς πρὸ μικροὺς ποὺ χαλούσανε τὸν κόσμον μὲ τίς φωνές τους. Ὑστερα μᾶς εἶπαν νὰ βοῦμε ἔξω μέχρι νὰ διορθώσουν τὴν βλάβην.

Ἐγὼ πῆρα μαζί μου καὶ τὰ βιβλία γιὰ νὰ μελετήσω τὸ ἐπόμενο μάθημα. Σταμάτησα κάτω ἀπὸ τὸ μεγάλο ἡλεκτρικὸ τῆς πλατείας ποὺ δυνάμωναν τὰ φῶς τὸν τὸλόγεμον φεγγάρι καὶ οἱ μυριάδες τ' ἀστέρια.

Ἐξαφνα μᾶς φώνησε ὁ Διευθυντὴς καὶ μᾶς εἶπε νὰ φύγωμε γιατί δὲν ὑπῆρχε πιθανότης ν' ἀνέλθουν τὰ φῶτα. Φαντασθῆτε τὰ τρελλὰ ξεφωνητὰ τῶν μικρῶν μαθητῶν, μὰ καὶ ὅλων μας. Ἀσύμφορο βέβαια αὐτὸ γιὰ μᾶς ποὺ θὰ χάναμε αὐτὲς τίς πολυτίμες ὥρες. Πάνω ὅμως σ' αὐτὴ τὴ φασαρίαν ἀναψιν τὰ φῶτα καὶ οἱ μαθητὲς γύρισαν στὶς θέσεις τῶν.

Στὸ ἄλλο διάλειμμα πῆγα πάλι μὲ τὸ βιβλίον μου κάτω ἀπὸ τὸν καλὸν μου φίλον τὸ ἡλεκτρικὸ φανάρι. Τώρα ὅμως δὲν τοῦ κρατοῦσαν συντροφιά τὸ φεγγάρι μὲ τὰ λαμπερὰ ἀστέρια. Ὅλα εἶχαν κρυφθῇ πίσω ἀπὸ τὰ πελώρια μαῦρα σύννεφα καὶ αὐτὰ γιὰ τί ἀστραπεῖς διέσχισον τὸν οὐρανὸν καὶ σκορποῦσαν τὸ σκοτάδι τῆς νύχτας δίνοντας ἔτσι μιὰ ἀγρία ἀνταύγεια στὴ μαυροφορεμένη βραδυά.

Στ' ἀλήθεια ἦταν ὑπέροχον τὸ θέαμα νὰ βλέπης ἐκεῖνες τίς πελώριες πύρινες γλώσσες νὰ αὐλακῶνουν τὸν οὐρανὸν σὰν νάθελαν νὰ τὸν ξεσχίσουν.

Ἐκάναμε ἀκόμα δύο μαθήματα καὶ τώρα εἶχε σημάνει τὸ κουδούνι τὴν ὥρα ποὺ θὰ σχολοῦσαμε.

Ἀμέσως ἀκούστηκαν οἱ φωνές τῶν παιδιῶν σὰ μελίσσαι ποὺ βουτίζει. Βγήκαμε ἀπὸ τίς τάξεις καὶ προχωροῦσαμε στὸ διάδρομον. Μὰ... περίεργον. Δὲν ἔβγαινε κανεὶς ἔξω. Μαζευτότανε καὶ στριμοχνόταν μπροστὰ στὴν πόρτα. Περίεργον... σκέφθηκα καὶ στριμόχθηκα καὶ γὼ μαζί μὲ τοὺς ἄλλους στὴν πόρτα.

Ἀί.. τώρα κατάλαβα, ἔβριχε δυνατά. Τὸ νερὸ ἔτρεχε τόσο, ποὺ θαρρεῖς καὶ εἶχαν ἀνοίξει οἱ καταράχτες τοῦ Οὐρονοῦ.

Παραμείναμε ἔτσι στριμωγμένοι ἀρκετὴ ὥρα. Ἐριχνα σκοτεινὲς ματιές στὴ βροχὴ ποὺ ὀλοένα καὶ δυνάμωνε καὶ κοίταξα λυπημένος τὸ ὥρολόγι μου. Δέκα καὶ τέταρτον, δέκα καὶ μισή. Στενοχωριόμουν. Δὲν μὲ περίμεναν βέβαια οὔτε ἡ μάνα μου, οὔτε ἡ ἀδελφή μου. Μὲ περίμενε μονάχα ἓνα πιάτο χρῦο καὶ λιτὸ φαγητὸ ποὺ θὰ τὸ σερβίριζα μόνος μου. Ἐπομένως κανεὶς δὲ ἐπρόκειτο ν' ἀνησυχῇ γιὰ μένα. Τότε λοιπὸν γιατί νὰ χολοσκῶ; Ἴσως τὰ πολῦτιμα δεκάλεπτα ποὺ ἔχανα ἄσκοπα... Ἡ βροχὴ ἔξακολουθοῦσε ραγδαία. Μὰ δὲν κρατήθηκα πιά. Σήκωσα τὸν γυμνὰ τοῦ σακκακιοῦ μου καὶ παραμερίζοντας τοὺς συμμαθητάς μου βγήκα ἔξω. Ἐτρεχα μέχρι νὰ περάσω στὴν ἀπέραντη μεριά καὶ νὰ προφυλαχθῶ κάτω ἀπ' τίς τέντες τῶν μαγαζιῶν. Προχωροῦσα πεζοδρόμιον—πεζοδρόμιον ἀποφεύγοντας ἔτσι τὸ πολὺ κρῦο.

Πέρασα ὅλη τὴν ἀγορὰ καὶ ἔπρεπε τώρα νὰ στρίψω πρὸς τὸ στενόν. Ἀλλὰ πῶς νὰ περάσω; τὸ νερὸ κατέβαινε σὰ χεῖμαρος καὶ διέκνυτε τὴν συγκοινωνίαν. Σταμάτησα στὴ γωνιά μαζί μὲ κι' ἄλλους ἀνθρώπους; Βρέθηκα πάλι σὲ μεγάλη ἀμνηχανία κοιτάζοντας τὸ ποτάμι ποὺ ὀλοένα ἀνέβαινε πρὸς τὰ πάνω σὰ νάθελε νὰ καλύψῃ τὰ πεζοδρόμια. Δὲν ἤξερα τί νὰ κάνω. Νὰ πάω ἀπ' τ' ἄλλο στενὸ ἔκανα ἔτσι δλόκληρον κύκλον καὶ αἰσθανόμουν τόσο τρομαγμένο τὸν ἐντόν μου.

Κοίταξα καλὰ τὸ μέρος καὶ μουῖφάνηκε πῶς ἂν προχωροῦσα λίγο δεξιὰ θὰ μπορούσα ἔπειτα νὰ περάσω ἀπέναντις. Σὺρθηκα λοιπὸν σύρριζα σύρριζα στὸν τοῖχον καὶ ἔκανα τὴν ἀπόφασιν. Δυστυχῶς δὲν ὑπελόγησα καλὰ τὴν ἀπόστασιν καὶ μὲ τὸ πῆδημα ποὺ ἔκανα βρέθηκα στὴ μέση τῆς κολύμπας.

Πάγωσα δλόκληρος. Τὸ νερὸ μ' ἔχωνε σχεδὸν ὡς τὰ γόνατα. Οἱ ἄλλοι γελοῦσαν μὲ τὴν καρδιά τους γιὰ τὸ μάθημά μου καὶ ἔνας ποῦ ἤθελε νὰ μὲ μιμηθῇ, τραβήκηκε πίσω τρομαγμένος.

Κατῶρθωσα μὲ δυσκολία τὰ βγῶ ἀπ' κεῖ μέσα, καὶ σέρνοντας τὰ πόδια μου ποὺ λυμνοῦσαν μέσα στὰ παπούτσιά συνέχισα πάλι τὸ δρόμον μου ἐνῶ στ' αὐτιά μου ἀντηχοῦσαν τὰ λόγια κάποιου στίχου ποὺ τὸν τραγουδοῦσε σὲ δικό του σκοπὸ ἓνας κουτεντῆς:

Βρέχε, βρέχε, ὅσο θέλεις Θεέ μου,
θᾶναι πάντα γυμνὰ τὰ δικά μου τὰ πόδια.

ΑΝΤΩΝΗΣ Β. ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ
Ν.Ε.Σ.Η. Τάξ. Στ'.

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΠΡΟΣ ΛΥΣΙΝ

Α' ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΗΣ

Έργον λαβόντες 726 δρ. Πόσας θά λάβῃ ἕκαστος;

Γωργικήκη; Έμμ.

Ζα Πρακτ.

101) Μετά πόσας ώρας ἀπὸ τῆς 12ης ὁ ὠροδείκτης καὶ ὁ λεπτοδείκτης ὠρολογίου θά συναντηθοῦν διὰ πρώτην φοράν;

Κουράκης; Άντών.

Ζα Πρακτ.

102) Οἱ κρουνοὶ α' καὶ β' ρέοντες ὁμοῦ πληροῦν μίαν δεξαμενὴν εἰς 15 ώρας. Οἱ κρουνοὶ α' καὶ γ' ρέοντες ὁμοῦ πληροῦν τὴν αὐτὴν δεξαμενὴν εἰς 28 ώρας. Άν ἡ παροχὴ τοῦ γ' εἶναι τὰ $\frac{1}{6}$ τῆς παροχῆς τοῦ β' νὰ εὐρεθῇ εἰς πόσας ώρας ἕκαστος κρουνὸς μόνος πληροῖ τὴν δεξαμενὴν.

103) Κινητὸν διανόει ἀπόστασιν εἰς 6 ώρας. Άν ὁμοῦς ἡ ταχύτης τοῦ ἤτο μικρότερα κατὰ 5 μέτρα τὸ λεπτόν, θά διήνυσ τὴν ἀπόστασιν εἰς 9 ώρας. Νὰ εὐρεθῇ ἡ ἀπόστασις.

Παπαμυρκάκης Γεώργιος

Β' ΑΛΓΕΒΡΑΣ

(α'. κατηγορίας)

104) Δίδεται τὸ σύστημα $(\alpha - \beta)x + 2(\beta - \gamma)\psi = 3(\gamma - \delta)$ καὶ $\alpha x + 2\beta\psi = 3(\delta - \gamma)$ τὰ δὲ α, β, γ, δ εἶναι τοιαῦτα ὥστε νὰ καθιστοῦν ταυτότητα ὡς πρὸς ω τὴν ἰσότητα $(\alpha - \beta)^2 + (\gamma - \delta)^2 - (4\omega - \lambda)^2 = (\omega - 2)^2$. Νὰ εὐρεθοῦν τὰ α, β, γ, δ ἂν τὸ σύστημα εἶναι ἀόριστον.

Καστανάκης; Δημ.

Να Πρακτ.

105) Άν τὸ πολυώνυμον $x^3 - 3\beta^2x + 2\gamma^2$ διαιρεῖται διὰ $x^2 - (\alpha + \beta)$, $x + \alpha\beta$ τότε θά εἶναι ἢ $\alpha = \beta = \gamma$ ἢ $\alpha = -2\beta = -2\gamma$.

Παρσινάκης; Νικ.

Νβ Πρακτ.

106) Έάν $\left(\frac{x+\psi+2}{2}\right)^2 = \frac{x^2+\psi^2+z^2}{2}$ νὰ δειχθῇ ὅτι μίᾳ τῶν παραστάσεων $\pm\sqrt{x}\pm\sqrt{\psi}\pm\sqrt{z}$ σοῦται με 0.

Ραϊλάκης Γεώργ.

Νβ Πρακτ.

107) Αριθμητικὴ καὶ φθίνουσα γεωμετρικὴ πρόοδος ἔχουν κοινὸν τὸν πρῶτον ὄρον. Τὸ ἄθροισμα τῶν ἀπείρων ὄρων τῆς γεωμετρικῆς προόδου ἐλαττούμενον κατὰ 3 ἰσοῦται πρὸς τὸ ἄθροισμα τῶν τιμῶν τὰς ὁποίας λαμβάνουν οἱ μ καὶ ν εἰς τὸ τριώνυμον $x^4 + \mu x^2 + \nu$ ἵνα τοῦτο εἶναι διαρετὸν διὰ $x^2 - 6x + 5$. Άν ὁ λόγος τῆς ἀριθμητικῆς προόδου εἶναι διπλάσιος τοῦ λόγου τῆς γεωμετρικῆς ὁ δὲ δεύτερος ὁρος τῆς ἀριθμητικῆς ἰσοῦται

πρὸς τὸ τετραπλάσιον τοῦ δευτέρου ὁρου τῆς γεωμετρικῆς, νὰ εὐρεθοῦν αἱ πρόοδοι.

Παπαμυρκάκης Γεώργ.

108) Άν διὰ πᾶσαν τιμὴν τοῦ χ εἶναι:

$$\frac{\lambda}{\alpha+x} + \frac{\mu}{\beta+x} + \frac{\nu}{\gamma+x} + \frac{\lambda\mu\nu}{(\alpha+x)(\beta+x)(\gamma+x)} = 0$$

νὰ εὐρεθοῦν τὰ λ, μ, ν συναρτήσει τῶν α, β, γ.

Διαπύκης; Άντών.

Να Πρακτ.

(β' κατηγορίας)

109) Έάν $\frac{x}{\psi} = \frac{\alpha}{\alpha+\beta}$ Νὰ δειχθῇ

$$\text{ὅτι: } \frac{x^2 - \psi x + \psi^2}{\alpha^2 + \alpha\beta + \beta^2} = \frac{x^2}{\alpha^2}$$

Μαρινόκη Μαρίνα

Να Γυμν. Βάμου

110) Έάν οἱ χ, ψ, ω ἀποτελοῦν γεωμετρικὴν πρόοδον νὰ ἀποδειχθῇ ὅτι

$$\text{θὰ εἶναι; } \frac{(x+\psi)^2}{(\psi+\omega)^2} = \frac{x}{\omega}$$

Κοντομυτάκης Γεώργ.

Να Γυμν. Βάμου

) Άν $\alpha^2 + \beta^2 = 7\alpha\beta$, νὰ δειχθῇ ὅτι

$$\log \frac{\alpha+\beta}{3} = \frac{1}{2} (\log \alpha + \log \beta)$$

Πολάκης Μάρκος

Να Γυμν. Βάμου

111) Νὰ λυθῇ τὸ σύστημα:

$$x = \frac{\psi}{3} = \frac{z}{5} = \frac{\omega}{7}$$

$$x + 3\psi + 5z + 7\omega = 252$$

112) Νὰ λυθῇ τὸ σύστημα:

$$\psi^2 - 4x^2 = -3$$

$$\psi^{-1} + 2x^{-1} = 13$$

Χανιωτάκης; Στυλ.

Να Γυμν. Καστελ. Πεδ.

113) Τρεῖς μαθηταὶ παίζοντες βόλους συνεφώνησαν ὅποιοι χάση νὰ διπλάσιάζη τοὺς βόλους ἑκάστου ἐκ τῶν ἄλλων. Άφοῦ ἔχασαν ἐφ' ἑαυτοῦ κατ' ἀρχὰς ὁ πρῶτος μαθητὴς, μετὰ ὁ δεύτερος καὶ τέλος ὁ τρίτος, εὐρέθησαν ὅτι εἶχον ὁ μὲν α' 16 βόλους, ὁ δὲ β' 28, καὶ ὁ γ' 2. Πόσους βόλους εἶχεν ἕκαστος πρὸ τοῦ παιχνιδιοῦ.

Κομπισιμάκης; Θωμ.

Να Γυμν. Σητείας

114) Νὰ λυθῇ τὸ σύστημα:

$$\frac{10x+\omega-1}{2} = \frac{4x+8\omega}{11} = \frac{3\psi}{2}$$

$$18x+17\omega+3\psi=181$$

Κουμαντάκης; Ίωάν.

Να Βον Γ. Α. Ήρακλ.

94) Δύο χωρικοὶ ἠγόρασαν ὕφασμα ἀπὸ δύο τόπια ἴσου μήκους. Ὁ εἰς πῆρε τὰ $\frac{3}{8}$ τοῦ ἑνὸς τοπιοῦ ὁ δὲ ἄλλος τὰ $\frac{1}{4}$ τοῦ ἄλλου. Τὸ μέτρο τοῦ ὕφασματος ἐστοίχιζε 12,75 δρχ. Ὁ α' ποὺ ἀγόρασε τὰ $\frac{3}{8}$ ἔδωσε 25,50 δρχ. πεμισσότερες διότι πῆρε περισσότερον ὕφασμα. Πόσα μέτρα πῆρε ὁ καθένας καὶ πόσα χρήματα ἔδωσε

Σταυρουλάκης; Μιχαήλ

Να Γυμν. Βάμου

95) Δύο αὐτοκίνητα διανύουν τὴν αὐτὴν ἀπόστασιν τὸ πρῶτον εἰς 6 ώρας καὶ 25' καὶ τὸ δεύτερον εἰς 7 ώρας. Ἡ ταχύτης τοῦ πρῶτου εἶναι κατὰ 3 Km μεγαλύτερα τοῦ δευτέρου. Νὰ εὐρεθῇ ἡ ταχύτης ἑκάστου.

Χατζηδάκης; Έμμ.

Να Γυμν. Πόμπιας

96) Τὸ Δ)π Καραϊσκάκης ἀναχωρεῖ ἀπὸ τὸν λιμένα τῆς Σούδας καθε 4 ἡμέρας, τὸ Α)π Άγγέλικα καθε 6 ἡμέρας καὶ τὸ ἀτμόπλοιο Φρόνη καθε 3 ἡμέρας. Άν σήμερον ἀναχωροῦν καὶ τὰ τρία μαζί, μετὰ πόσας ἡμέρας θά συμπέσει νὰ ἀναχωρήσουν πάλιν καὶ τὰ τρία μαζί διὰ πρώτην φοράν.

97) Έκ δύο μαθητῶν ὁ Λύσανδρος εἶχε 62 δραχμὰς ὁ δὲ Μίμης 16 δραχμ. Ὁ Λύσανδρος παρεχώρησεν εἰς τὸν Μίμην ἀρ' ἑμὸν γλυκισμάτων, καὶ ἔλαβεν δι' ἕκαστον γλυκίσμα 1 δραχμ. Έτσι ὁ Λύσανδρος εὐρέθη με πενταπλάσιος δρ. ἀπὸ τὰς τοῦ Μίμη. Νὰ εὐρεθῇ πόσα ἦσαν τὰ γλυκίσματα.

Κεββατζής; Άντες;

Δ' Β Γ. Α. Χ.

98) Πατὴρ ἔδωσε εἰς τὸν πρῶτον υἱὸν τοῦ τὰ ἥμισυ πορτοκάλλια ἀπὸ ὅσα εἶχε καὶ ἡμ-συ πορτοκάλλι. Εἰς τὸν δεύτερον τὰ ἥμισυ ἀπὸ ὅτι τοῦ ἔμειναν καὶ ἥμισυ πορτοκάλλια. Καὶ εἰς τὸν τρίτον υἱὸν τοῦ ὁμοῦς. Έμεινε δὲ ὁ πατὴρ χωρὶς πορτοκάλλια. Πόσα πορτοκάλλια εἶχεν ἐξ ἀρχῆς ἔάν οὐδὲνα πορτοκάλλια ἔτεμάχισεν;

Μανωλιάκης; Στέφ.

Β' Γ. Α. Χ.

99) Εἰς ἐργοστάσιον ἐργάζονται 36 ἄτομα, ἄνδρες, γυναῖκες καὶ παιδιὰ καὶ λαμβάνουν διὰ μιᾶς ἡμέρας ἔργα σίαν 2.950 δρ. Τὸ ἡμερομίσθιον τοῦ ἄνδρος εἶναι 65 δρ. τῆς γυναικῆς 50 καὶ τοῦ παιδὸς 30. Άν αἱ γυναῖκες ἦσαν διπλάσια τῶν παιδιῶν νὰ εὐρεθῇ πόσοι ἦσαν οἱ ἄνδρες, πόσες οἱ γυναῖκες καὶ πόσα τὰ παιδιὰ.

Παπαδομηνωλάκης; Άρτέμ.

Δ' Α' Γ. Α. Χ.

100) Έκ τριῶν ἐργατῶν ὁ α' ἐκτελεῖ ἔργον εἰς 8 ἡμέρας, ὁ β' εἰς 9 ἡμέρας, καὶ ὁ γ' εἰς 16 ἡμέρας τὸ αὐτὸ ἔργον. Συνέβη νὰ ἐργασθοῦν καὶ οἱ τρεῖς ὁμοῦ καὶ νὰ ἀποπερατώσουν τὸ αὐτὸ

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ

115) Τρεις άνθρωποι έμοιράσθησαν ένα χρηματικόν ποσόν. Ο πρώτος έλαβε τὰ $\frac{2}{3}$ του ποσού πλην 600 δρχ. ο δεύτερος έλαβε τὸ $\frac{1}{3}$ αὐτοῦ καὶ ὁ τρίτος τὸ ἕμισυ αὐτοῦ πλην 400 δρχ. Νά εὑρεθοῦν ποῖον ἦτο τὸ ποσόν καὶ ποῖον τὸ μερίδιον ἐκάστου.

Βελισσάριος Γεώργ.
Ε. Σχολή Ἱεραπέτρας

116) Νά εὑρεθῇ ἡ ἀριθμητικὴ τιμὴ τοῦ κλάσματος:

$$\frac{x^2 - 2\alpha x + \alpha^2 - 1}{x^2 - (2\alpha + 1)x + \alpha(\alpha + 1)} \quad \text{διὰ } x = \alpha.$$

Σταυρουλάκης Μιχ.
Ζ' Γυμν. Βάμου

117) Νά λυθῇ τὸ σύστημα:

$$x^{\frac{1}{4}} + \psi^{\frac{1}{6}} = 5$$

$$x^{\frac{3}{4}} + \psi^{\frac{5}{6}} = 55$$

Παροδλάκης Κλεομένης
Ηβ Πρακτ.

Γ) ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΓΕΩΜΕΤΡΙΑΣ

(Α' κατηγορίας)

118) Δίδονται δύο ἡμίξεις ΟΧ, ΟΨ κάθετοι ἀλλήλων, καὶ σημεῖον Μ ἐν τῷ ἐπιπέδῳ αὐτῶν. Ζητεῖται νά ἀχθοῦν διὰ τοῦ σημείου τούτου, δύο εὐθεῖαι ΜΑΒ, καὶ ΜΔΓ τέμνουσαι τοὺς ἡμιάξονας σιὰ σημεῖα Α καὶ Β ἀντιστοίχως τοιαῦτα ὥστε ἡ γωνία των νά εἶναι δοθεῖσα (φ) καὶ τὸ τετράπλευρον ΑΒΓΔ νά εἶναι ἐγγράψιμον.

119) Ἡ περιφέρεια μὲ διάμετρον τὴν διάκεντρον δύο περιφερειῶν ἐκτὸς ἀλλήλων κειμένων διέρχεται διὰ τῶν σημείων τομῆς τῶν ἐξωτερικῶν κοινῶν ἐφαπτομένων ὑπὸ τῶν ἐσωτερικῶν ἐφαπτομένων τῶν δύο περιφερειῶν.

Κοστανάκης Δημήτριος
Ηα' Πρακτικοῦ.

120) Δίδεται τετράπλευρον ΑΒΓΔ τοῦ ὁποίου ΑΔ=ΒΓ. Ἐὰν ἐνώσωμεν τὰ μέσα τῶν πλευρῶν ΑΒ καὶ ΓΔ διὰ τῆς ΕΖ νά δειχθῇ ὅτι ἡ παράλληλος πρὸς τὴν ΕΖ ἥτις διέρχεται διὰ τοῦ σημείου τῆς τομῆς Ο τῶν ΔΑ καὶ ΓΒ εἶναι διχοτόμος τῆς γωνίας Ο

Ριλιλάκης Γεώργιος
Ηβ' Πρακτικοῦ.

121) Ἐνα τρίγωνον ΑΒΓ εἶναι ἐγγεγραμμένον εἰς κύκλον Ο. Φέρομεν τὰς ἐξαπτομένας τῆς περιφέρειας εἰς τὰ σημεῖα Α, Β, Γ, αἱ ὁποῖαι τεμνόμεναι, σχηματίζουν τὸ τρίγωνον ΔΕΖ (ἐφαπτομενικὸν τρίγωνον). Νά ἀποδειχθῇ, ὅτι ὁ λόγος τῶν ἀποστάσεων τοῦ κέντρου Ο ἀπὸ μιᾶς

κορυφῆς τοῦ ἐφαπτομενικοῦ τριγώνου ΔΕΖ καὶ μ' α: κορυφῆς τοῦ τριγώνου ΑΒΓ κειμένης ἀπέναντι τῆς πρώτης κορυφῆς, εἶναι ἴσος μὲ τὸν λόγον τῶν ἀποστάσεων τῶν αὐτῶν κορυφῶν ἀπὸ τῶν ἀπέναντι πλευρῶν ἐκάστου τῶν τριγώνων αὐτῶν. (Θεώρημα τοῦ Salmon)

Παπαμυρικήκης Γεώργιος

(Β' κατηγορίας)

122) Νά διχοτομηθῇ γωνία διὰ τὸ σημεῖον τομῆς τῶν πλευρῶν τῆς κείται ἐκτὸς σχεδίου.

122) Νά τριχοτομηθῇ γωνία ὁρθή.

Χατζηδόκης Ἐμμ.
Ηα' Γυμν. Πόμπιας

124) Νά ὑπολογισθῇ τὸ ἐμβαδὸν ἰσοπύρου τριγώνου περιγεγραμμένου εἰς κύκλον ἀκτίνος Ρ.

Χανιωτάκης Στυλιανός
Η' Γυμν. Κασσέλ, Πεδιάδος.

125) Δίδεται ἕνα παραλληλόγραμμον ΑΒΓΔ. Ἀπὸ τὸ Γ φέρομεν μίαν εὐθεῖαν ἡ ὁποία διαιρεῖ τὴν διαγώνιον ΒΔ εἰς δύο μέρη ΒΕ καὶ ΕΔ ἐκ τῶν ὁποίων τὸ ΒΕ εἶναι τετραπλάσιον τοῦ ΔΕ. Νά ἀποδειχθῇ ὅτι ἡ τέμνουσα αὐτὴ διαιρεῖ τὴν ΑΔ εἰς δύο μέρη, ἐκ τῶν ὁποίων τὸ ἕν εἶναι τριπλάσιον τοῦ ἄλλου.

Πολάκης Μάρκος
Η' Γυμν. Βάμου

126) Ἐν Ζ εἶναι τὸ μέσον τῆς διαμέσου ΑΔ δοθέντος τριγώνου ΑΒΓ καὶ ἀχθῇ ἡ ΒΖ καὶ προεκταθῇ μέχρις οὗ τμήση τὴν ΑΓ εἰς τὸ σημεῖον Μ' νά ἀποδειχθῇ ὅτι: 2 ΑΜ=ΜΓ.

Καλοχριστιανάκης Ζηζυρίης
Ηα' Κλασ. Β' Γ. Ἡρακλείου

127) Νά εὑρεθῇ τὸ ἐμβαδὸν ὁρθογωνίου τριγώνου οὗ δίδεται ἡ μία κάθετος πλευρὰ ΑΓ=15 cm καὶ ἡ κάθετος ἀπὸ τὴν κορυφὴν πρὸς τὴν ὑποτείνουσαν ΑΔ=12 cm.

Σταυρουλάκης Μιχαήλ
Ζ' Γυμν. Βάμου.

Δ) ΤΡΙΓΩΝΟΜΕΤΡΙΑΣ

(Α' κατηγορίας)

128) Νά ἀποδειχθῇ ὅτι εἰς πᾶν τρίγωνον ὑφίσταται ἡ σχέση:

$$\frac{\epsilon\phi A + \epsilon\phi B}{\eta\mu 2\Gamma} = \frac{\epsilon\phi B + \epsilon\phi \Gamma}{\eta\mu 2A} = \frac{\epsilon\phi \Gamma + \epsilon\phi A}{\eta\mu 2B}$$

Παπαδομηνωλάκης Γεώργ.
Ηβ' Πρακτ.

129) Ἐν γ εἶναι ἀκέραιος καὶ περὶ τὸς ἀριθμὸς νά δειχθῇ ὅτι εἰς πᾶν τρίγωνον εἶναι:

$$\eta\mu A + \eta\mu B + \eta\mu \Gamma = 4\eta\mu \frac{\nu\Gamma}{2} \sin \frac{\nu A}{2} \sin \frac{\nu B}{2} \sin \frac{\nu \Gamma}{2}.$$

130) Νά γίνῃ λογιστὴ διὰ τῶν λιγαρίθμων ἡ παράστασις:
 $\sin^2 a + \sin^2 2a + \sin^2 3a + \sin^2 4a = 2.$

Λεπτακῆς Ἀντών.

Ηα Πρακτ.

131) Νά ἀποδειχθῇ ὅτι:

$$\eta\mu \frac{\pi}{14} \eta\mu \frac{3\pi}{14} \eta\mu \frac{5\pi}{14} = \frac{1}{8}$$

132) Ἐν εἶναι $a = \frac{2\pi}{17}$ νά ἀποδειχθῇ ὅτι ἐκάστη ἐκ τῶν δύο παραστάσεων $2(\sin a + \sin 2a + \sin 4a + \sin 8a)$ καὶ $2(\sin 3a + \sin 5a + \sin 6a + \sin 7a)$ εἶναι ῥίζα τῆς ἐξίσωσης $X^2 + X - 4 = 0$.

Παπαμυρικήκης Γεώργιος

(β' κατηγορίας)

133) Νά δειχθῇ ὅτι:
 $\eta\mu^2 a + \sin^2 a + 3\eta\mu^2 a \sin^2 a = 1$

134) Ἀποδείξατε ὅτι:

$$\frac{\epsilon\phi a + \tau\epsilon\mu a - 1}{\epsilon\phi a - \tau\epsilon\mu a + 1} = \frac{\tau\epsilon\mu a + \epsilon\phi a}{\epsilon\phi a - \tau\epsilon\mu a + 1}$$

Χατζηδόκης Ἐμμ.
Η' Γυμν. Πόμπιας

135) Νά ἀποδειχθῇ ὅτι:
 $\tau\epsilon\mu^2 a - \tau\epsilon\mu^2 a = \epsilon\phi^2 a + \epsilon\phi^2 a$

Παπαδόπουλος Στυλ.
Ηβ Πρακτ.

136) Νά ἀποδειχθῇ ὅτι:
 $\epsilon\phi(a-\beta) + \epsilon\phi(\beta-\gamma) + \epsilon\phi(\gamma-a) = \epsilon\phi(a-\beta)\epsilon\phi(\beta-\gamma)\epsilon\phi(\gamma-a).$

137) Νά ἐπαληθευθῇ ὅτι:
 $\sin^4 \frac{\pi}{8} + \sin^4 \frac{3\pi}{8} + \sin^4 \frac{5\pi}{8} + \sin^4 \frac{7\pi}{8} = \frac{3}{2}$

Γ. Ι. Π.

Ε) ΦΥΣΙΚΗΣ - ΧΗΜΕΙΑΣ

(Α' κατηγορίας)

138) Δύο ἡμισφαίρια τοῦ Μαγνητικού ἔχουν ἀκτῖνα 10cm. Ἐν-

τὸς αὐτῶν δημιουργεῖται τέλειον κενόν. Ἐάν ἡ ἔξωτερικὴ πίεσις εἶναι $\rho = 1 \text{ Kg/cm}^2$ νὰ εὑρεθῇ ἡ ἔντασις ἐκείνης ἐκ τῶν δύο ἀντιθέτων δυνάμεων τὰς ὁποίας πρέπει νὰ ἐφαρμόσωμεν διὰ νὰ ἀποχωρίσωμεν αὐτά.

Παπχδονιργάκης; Ἑμμ.

Ἡβ Πρακτ.

139) Ἀντικείμενον τοποθετεῖται εἰς ἀπόστασιν 27 cm ἀπὸ τινος φακοῦ ὅτε λαμβάνεται ἀληθὴς εἰκὼν ἔχουσα ἐμβᾶδὸν 9 φρᾶς μεγαλύτερον τοῦ ἀντικειμένου. Ποῖα ἡ ἔστιακὴ ἀπόστασις τοῦ φακοῦ. (Πολυτεχνεῖον 1947)

Τζόντος Μιχ.

Ἡβ Πρακτ.

140) Πόσα Kgr. ὀρυκτοῦ χλωριούχου νιτρίου (περιεκτικότητος 99 ο/ο εἰς καθαρὸν $\text{N}x\text{Cl}$) ἀπαιτοῦνται διὰ τὴν πρᾶσκειν 20 l. ὑδροχλωρικοῦ ὀξέος εἰδικοῦ βάρους 1,2 καὶ περιεκτικότητος 39,1 ο/ο κατὰ βάρος εἰς καθαρὸν HCl .

Πιτταριδάκης; Ἑμμ.

Ἡ Καστελ. Πεδιάδος

141) Ἐάν ἐπὶ Hg ἐπιδράσῃ HNO_3 πρᾶγεται νιτρικὸς ὑδράργυρος $\text{Hg}(\text{NO}_3)_2$ καὶ ἐκλύεταί ὀξεῖδιον τοῦ ἁζώτου. Πόσα gr. Hg (NO_3)₂ καὶ πόσα λίτρα NO εἰς θερμοκρασίαν 7° καὶ ὑπὸ πίεσιν 93 cm Hg θὰ λάβωμεν ἀπὸ ἓν χιλιογρᾶμμον Hg ;

Παπαμυρκάκης; Γεώργ.

(β' κατηγορίας)

142) Χασάπης, ἵνα ἐξαρτήσῃ τὰ ἐσφραγμένα του ἀρνία, χρησιμοποιεῖ μεταλλινὴν ράβδον μήκους 120 ἐκ. φέρουσαν τρία ἐξαρτήματα Α, Β, Γ, ὡς ἐξῆς: Τὸ Α ἐπὶ τοῦ ἐνὸς ἄκρου αὐτῆς τὸ Β κατὰ 20 ἐκ. ἀπώτερον τοῦ Α, καὶ τὸ Γ εἰς τὸ ἕτερον αὐτῆς ἄκρον. Ἐξαρτᾷ δὲ εἰς τὸ Α βάρος 20 χιλγ. εἰς τὸ Β 30 χιλγ. καὶ εἰς τὸ Γ βάρος 4 χιλγ. Ζητεῖται νὰ εὑρεθῇ τὸ σημεῖον ἀφ' οὗ πρέπει νὰ ἐξαρτηθῇ τὸ σύστημα ἵνα ἰσορροπῇ.

Μπιλλίτης; Κωνστ.

Ἡ Γυμν. Καστέλλ. Πεδιάδος

143) Πόση ἡ γωνία ἐλαχίστης ἐκτροπῆς διὰ τὸ ἐρυθρὸν φῶς διὰ πρῆσμα διαθλαστικῆς γωνίας 59° 30' καὶ δείκτου διαθλάσεως 1,43.

144) Πρό συγκλίνοντος φακοῦ ἐστιακῆς ἀποστάσεως 15 cm τοποθετεῖται

ἀντικείμενον εἰς ἀπόστασιν 120 cm τοῦ ὁποίου τὸ ὕψος εἶναι 3,5 cm. Νὰ οἰκογένηται ὁποιοῦντος καὶ πόσες κόρες ἔχει ἡ ὑπολογισθῇ ἡ θέσις τοῦ εἰδώλου καὶ τὸ μέγεθος αὐτοῦ.

Μαρινάκη Μαρίνα

Ἡ Γυμν. Βάμου

145) Κα' ὁμὲν 2 χιλιογρᾶμμα ἄνθρακος περιεκτικότητος 80 ο/ο εἰς ἄνθρακα. Ἄν ἡ καύσις γίνῃ τελεία, πόσα γραμμάρια διοξειδίου τοῦ ἄνθρακος θὰ παραχθοῦν;

Γ. Ι. Π.

TESTS

34) Εἰς μίαν λίμνην εὐρίσκεται ἓνα νούφαρον ἀκριβῶς εἰς τὸ κέντρον τῆς. Τὸ νούφαρον τοῦτο ἔχει τὴν ιδιότητα νὰ γίνεταί διπλάσιον τὴν ἐπομένην ἀπὸ τὴν προηγουμένην ἡμέρα ἢτοι: ἔάν σήμερον εἶναι 1 τετραγωνικὸν ἑκατοστὸν αὖριον θὰ εἶναι 2 κ. ο. κ. Τὸ νούφαρον αὐτὸ λοιπὸν σκεπάζει ὅλη τὴν ἐπιφάνειαν τῆς λίμνης μετὰ 20 ἡμέρας. Μετὰ πόσας θὰ σκεπάζει τὴν μισὴν ἐπιφάνειάν τῆς;

Μιχαλάς; Γεώργιος

Δ' Β' Γ.Α.Χ.

35) Ἐνας καλλιεργητὴς φύτεψε 9 μὴλ. ἐς τὸ περιβόλι τοῦ κατὰ τέτοιο τρόπο, ὥστε σχημάτισε 10 ἴσιες σειρὰς μετὰ 3 δέντρα σὲ κάθε σειρὰ πῶς ἔγινε αὐτό;

Λιπαράκης; Ἀντών.

Ἡβ Πρακτ.

36) Ἀπὸ ἓνα ἀγκυροβολημένο κρέμεται μία σκάλα τῆς ὁποίας ἡ πρώτη βαθμίδα εὐρίσκεται ἀκριβῶς ἐφαπτομένη μετὰ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς θαλάσσης. Ἡ ἀνωτέρω σκάλα ἀποτελεῖται ἀπὸ 7 βαθμίδας καὶ κάθε μία ἀπέχει ἀπὸ τὰς ἄλλας 65 ἑκατοστόμετρα. Διὰ παλλιροίας ἡ ἐπιφάνεια τῆς θαλάσσης ἀνυψώνεται κατὰ 139 ἑκατοστόμετρα. Πόσες βαθμίδες ἔμειναν ἐντὸς τῆς θαλάσσης;

Φραγκιαδάκης; Μιχαήλ

Ζ' Γυμν. Σητείας

37) Σὲ μίαν οἰκογένειαν κάθε κόρη ἔχει τόσους ἀδελφούς ὅσες καὶ ἀδελφές καὶ κάθε ἀδελφὸς ἔχει διπλάσιον ἀριθμὸν ἀδελφῶν ἀπὸ ἀδελφῶν. Πό-

Σηφάκης; Δημήτρ.

Ζβ' Πρα τ.

38) Ποῖον τὸ ταχύτερον πρᾶγμα εἰς τὸν κόσμον;

39) Ποῖον γράμμα τοῦ ἀλφαβήτου ὑπάρχει εἰς πολλοὺς ποταμούς;

Πιτταριδάκης; Ἑμμ.

Ἡ Γυμν. Καστελ. Πεδιάδος

40) Ἐνας βοσκὸς ἔχει τρία δοχεῖα χωρητικότητος τοῦ μὲν α' 10 ὀκάδων τοῦ β' 7 ὀκ. καὶ τοῦ γ' 3 ὀκάδων γάλακτος. Ὁ βοσκὸς θέλει νὰ πωλήσῃ 5 ὀκάδας γάλακτος εἰς παραθερίζοντα ξένον ἀλλὰ δὲν ἔχει τίποτα ἄλλο ἐκτὸς ἀπὸ τὰ ἀνωτέρω δοχεῖα. Μὲ ποῖον τρόπον θὰ μποῦσε νὰ πωλήσῃ 5 ὀκάδας ἀπὸ τὰς 0 πού διαθέτει ἀκριβοδικαίως μετὰ τὴν βοήθειαν μόνον τῶν ἀνωτέρω δοχείων ἐφ' ὅσον δὲν ἔχει ζυγὸν κ.τ.τ.;

Κοντομυτάκης; Γεώργ.

Ἡ Γυμν. Βάμου

41) Νὰ ἀναγνωσθῇ τὸ κρυπτογράμικόν:

1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 = Ἡπειρος
7, 2, 3, 4, 1 = Μέρος τῆς ἑβδομάδος

2, 1, 4, 5, 1 = Γυναικεῖο ὄνομα
4, 1, 6, 5 = Πιστό.

Μαρκάκη Πόλη

Ε' Γ. Θ. Ἡρακλ.

42) Πιὸ γνωστὸ ρῆμα τῆς ἀρχαίας Ἑλληνικῆς γλώσσης ἀποτελεῖται ἀπὸ δύο σύμφωνα;

Κωστάντευρη; Κετίν

Ἑμπορ. Σχολὴ Ἱεραπέτρας

43) Τὸ ὄνομα μιᾶς πόλεως ἐάν παρατονήσῃς εὐθὺς μία σοφὴ θέα μπροστά σου θ' ἀντικρύσῃς.

Σταυρευλάκης; Μιχαήλ

Ζ' Γυμν. Βάμου

44) Ποῖον εἶναι τὸ ἀντίθετον τοῦ 2; (Προφέρατέ το)

Φρενιῶν; Γεώργιος

Ἡβ Πρακτ.

ΤΟ ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟ

Ο ΝΕΟΣ ΧΡΟΝΟΣ γίνεται και πάλι αφορμή εις τούς περισσοτέρους ανθρώπους νά εκδηλώσουν τὰ εὐγενικά φιλανθρωπικά αἰσθήματα τους και νά φανερώσουν ἔμπρακτα τὴν ἀλληλεγγύη μεταξύ τους. Εἰδικότερα οἱ μαθητὲς—ποὺ τοὺς βρίσκει τὸ νέο ἔτος ὅπως πάντοτε μετὴν νέα δομὴ γιὰ καλοὺς ἀγῶνες και μετὴν χριστιανικὴ ἀγάπη φωλιασμένη μέσα στὶς ψυχὲς των—μὲ μεγαλυτέρα δραστηριότητα και ὄρεξη ἐκδηλώνουν τὰ συναισθήματα αὐτά. Ἔτσι γίνονται πρωτοπόροι μιᾶς νέας κινήσεως ποὺ στηρίζεται σὲ ἀνθρωπιστικὲς βάσεις, δίδοντας μετὰ αὐτὸ τὸν τρόπο βέβαιη ὑπόσχεση και στὴν κοινωνία και εἰς τὸν νέο χρόνον ποὺ ἀνατείνει, ὅτι ἡ νέα γενεὰ ἀρχίζει τὴν οἰκοδομὴ τοῦ 56 μετὰ βάσεις ἀνθρωπιστικὲς και πατριωτικὲς.

Ἡ ΜΑΘΗΤΙΚΗ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΑ ἐκδηλώνεται μετὰ τοὺς ἐράνους εἰς τὰ Γυμνάσια μεταξὺ τῶν μαθητῶν. Οἱ μαθηταὶ ἀπὸ τὰ ὀλίγα ποὺ ἔχουν εἰς τὴν διάθεσίν των ἔδωσαν μικρὰ ποσὰ ἕκαστος γιὰ νά κατασκευάσουν δέματα εἰς τὶς ἀπορροὲς οἰκογένειες. Ἔτσι τὰ φτωχὰ παιδάκια ποὺ θὰ λάβουν τὰ δέματα αὐτά, θὰ αἰσθανθοῦν τὴν χαρὰ και τὴν παρηγοριά, ποὺ αἰσθάνεται κανεὶς ὅταν βλέπει πὼς εἶναι κοντὰ του φίλοι ποὺ θὰ τὸν βοηθήσουν στὶς δύσκολες στιγμὲς και θὰ τοῦ δώσουν χαρὰ στὶς καλὲς μέρες.

ΚΑΤ' ΑΝΑΛΟΓΟ ΤΡΟΠΟ, μαθηταὶ διαφόρων τάξεων, μετὴν χωροδία τους ψάλλουν τὰ κέλανια, μετὰ σκοπὸν οἱ εἰσπράξεις νά διατεθοῦν γιὰ νά σταλοῦν δῶρα εἰς τὰ ἄπορα παιδιὰ ἢ εἰς τὰ φιλανθρωπικά ἰδρύματα.

Οἱ ΜΑΘΗΤΑΙ ΚΑΙ Αἱ ΜΑΘΗΤΡΙΑΙ τῶν μεγάλων τάξεων τῶν γυμνασίων ἀποτελοῦντες τὴν χωροδία τῶν γυμνασίων τῶν μετὰ

Χριστουγεννιάτικα ἢ Πρωτοχρονιάτικα τραγούδια συνοδευόμενοι ὑπὸ καθηγητῶν και καθηγητριῶν ἐπεσκέφθησαν τὰ καταστήματα τὰς ἀρχὰς κτλ. τῆς πόλεως κατὰ τὶς παραμονὲς τῶν ἑορτῶν. Μὲ τὶς εἰσπράξεις θὰ ἐνισχύσουν τὰ μαθητικὰ ταμεία γιὰ τὴ μορφωτικὴ ἑτησίαν ἐκδρομῇ.

ΠΑΡΑ ΤΟ ΟΤΙ παρατηρεῖται μεγάλη μαθητικὴ κίνηση, καλλιτεχνική, ἀθλητικὴ κ.λ., εἰς ὅλα σχεδὸν τὰ γυμνάσια τῆς νήσου μας, δὲν λαμβάνομε τακτικὰ πληροφορίας ἀπὸ τοὺς ἀνταποκριτὰς μῆς. ἢ

ΚΡΗΤΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

ΑΛΞ. Κ. ΔΡΟΥΔΑΚΗ

ΤΟ ΝΙΚΟΛΙΟ

Τὸ ποιὸ εὐθύμο λαογραφικὸ
Κρητικὸ βιβλίον
Πωλεῖται ἀπὸ τὸν συγγραφέα
(Χ' Μιχ. Γιάνναρη 54)

Πρὸς 6 δραχ.

ἀπὸ ἄλλου: μαθητὰς και μαθητρίας. Πρέπει—ὅπως πολλὲς φορὲς ἔχουμε ζητήσει—νά μᾶς γράφετε σχετικὰ μετὴν κίνησιν αὐτὴ εἰς τὰ γυμνάσια σας ἢ εἰς τὰς τάξεις σας. Ἡ «ΜΑΘ. ΗΧΩ» ὄχι μόνον εἶναι πρόθυμη νά φιλοξενήσῃ εἰς τὶς σελίδες τῆς αὐτῆς τὶς πληροφορίες, ἀλλὰ ἔχει σκοπὸ τῆς νά δώσῃ τὴν εἰκόνα τῆς κινήσεως αὐτῆς εἰς ὅλους τοὺς μαθητὰς τῆς Κρήτης. Γι' αὐτὸ ἔχει και ξεχωριστὲς σελίδες, γιὰ τὸ ἔργο τοῦτο.

Ἡ «ΜΑΘΗΤΙΚΗ ΗΧΩ»

Εὔχεται εἰς ὅλους τοὺς μαθητὰς και τὶς μαθήτριες τῶν Δημοτικῶν και Γυμνασίων, νά περάσουν τὸν Καινούργιον Χρόνον μετὰ εὐτυχία και χαρὰ και νά σημειώσουν κάθε δυνατὴ ἐπιτυχία εἰς τὸν πνευματικὸν τομεῖν τὸ

1956

ΧΕΙΜΩΝΙΑΤΙΚΟΙ ΣΤΙΧΟΙ

ΠΛΑΪ ΣΤΟ ΤΖΑΚΙ

Χειμῶνας. Πλάϊ στοτ τζάκι
τὸνα μικρὸ ἀδελφάκι
χαίρεται τὰ παιχνίδια.

Σιμὰ ἡ μητέρα πλέκει
κι' ἡ κόρη τῆς παρέκει
σκυμμένη στὰ κεντρίδια.

Χουρχουρητὸ ἡ γατούλα
χουζούρι στὴ ζεστούλα
τὰ πόδια τῆς ἀπλώνει.

Ἡ νύχτα σιγοπαίρνει
βορριάς τὰ κλώνια δέρνει
κι' ἄφθονο ρίχνει χιόνι.

ΜΙΧ. ΒΑΣ. ΦΑΛΑΓΚΑΡΑΚΗΣ

Τάξις Ε'. Β.Γ.Χ.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Ἀγαπητοί μας φίλοι

Σὰς ἀκρινιστοὺς με εὐχαρίστηση σὺ γράμματά σας με λίγο λόγια, ἀλλὰ μὴ ἀγνόη καὶ ἐπισημὴ γράμματα. Σὰς εὐχαριστοῦμε πολύ διὰ τὰ καλὰ σας λόγια καὶ τὸ ἐνδιαφέρον σας πρὸς τὸ περιοδικό. Μετὰ τὴν κοινὴν μας προσπάθεια θὰ τὸ κάμωμε ἄριστο καὶ χρησιμὸν καὶ θὰ ἀποδείξωμε σιτοὺς μεγαλυτέρας μας, ὅτι κατὰ ἀξίωσιν καὶ ἐμεῖς καὶ οἱ πρὸς περὶ νὰ μᾶς προσέξουν.

Χανιωτικὴ Μικρὴ Ζ. Γουμ.
Ἰερκπέτρης: Τὸ ποίημα ἔχει νόημα. Θὰ δημοσιευθῇ. Τὸν καθηγητὴν σας κ. Παπαμαρτινάκην πολὺ εὐχαριστοῦμε διὰ τὸ ἐνδιαφέρον του.

Φραγκικὴ Νικ Σ. Γουμ.
Νεαπόλεως: Τὸ ποίημα ἔχει κάποιο νόημα. Θέλει ὅμως διόρθωσις. Στείλε μας κατὰ ἄλλο σύντομον. Γὰρ τὴν Κύπρον ἔχουν γράψαι πολλὰ παρόμοια.

Βελιστρικὸν Γεώργ. Ἐμπ.
Ἰερκπέτρης: Πολὺ σὲ εὐχαριστοῦμε φίλε μας. Μετὰ τὸ ἐνδιαφέρον θὰ προκοπῇ καὶ τὸ περιοδικόν μας.

Τριφυλικὴ Ντοκ Δ. τῆς Ἐμπ.
Ἰερκπέτρης: Τὸ ποίημα καλόν. Σὺ ἡ θισμένο ὅμως θέμα.

Ἀρδικηδικανικὴ Χ. Ζ. Πρ. Β. Γ. Χ. Καλὴ ἡ μελέτη θὰ δημοσιευθῇ.

Θεσσαλικὴ Βιοτικὴ Γουμ.
Κκστ. Κισάμεν Σὲ εὐχαριστοῦμε. Δὲν θὰ παρεκλίνωμε ἀπὸ τὸ πρόγραμμά σου ἐδόσαμε. Εἰς τὴν ἰδική σου ἐπιστολὴν προσθέτομεν καὶ τὴν ἰδικήν μας.

Θεσσαρογλικὴν Στυλ. Η. Γουμ.
Κκστ. Κισ. Θὰ δημοσιευθῇ. Προσμετῶμε με μεθρητικά θέματα.

Φραντζεσκικὴν Η. Γουμ. Ἰερκπέτρης. Σὲ εὐχαριστοῦμε καὶ καλὴ μα, φίλε. Κάποιο λάθος θὰ ἦεναι. Αὐτὸ μὴ σὲ στεναχωρεῖ. Ἡ ὁμιλία σου πολὺ καλὴ. Μέρος θὰ δημοσιευθῇ. Σὰς συγχαίρομε.

Πολικὴν Μάρκον Η. Βάμεν. Μετὰ τὸν δικόν σας ἐνθουσιασμόν προχωροῦμε καὶ ἐμεῖς.

Τροικανικὴ Ἐμπ. Σβ. Α. Γουμ.
Ἀρρ. Ἡρακλείου Καλὴ ἡ μελέτη σου. Θὰ δημοσιευθῇ. Ἀπὸ τὸ Ἡρακλείον περιμένωμε μεγαλυτέραν κίνησιν.

Τσιλιμυγκικὴν Μιχ. Ἀλέφ. Β. Γ. Χ. εἰς Σηπλιάν. Πυλαὶ μας συμπαθητὴ καὶ φίλε, μᾶς συγχαίρει ἡ ἐγγενὴς σου καὶ τὰ καλὰ σου λόγια. Θὰ δεχτοῦμε με εὐχαρίστησιν καὶ εὐχαριστοῦμε γὰρ τὴν σὺν. Σὲ εὐχαριστοῦμε.

Μαρκικὴ Πόλα, Γ. Θ. Ἡρακλείου. Πολὺ—πολὺ σὲ εὐχαριστοῦμε καὶ σὲ συγχαίρομε. Στείλε μας μικρὰ

διηγηματικὰ καὶ μαθητικά.

Ἐργαζικὴν Ἰω. Η. τῆς Κκστ.
Πεδιόδος. Καλὴ ἡ ἐλπίς. Θὰ δημοσιευθῇ. Προσμετῶμε σύντομον θέματα.

Ἀνδρουλικὴν Κετίν. Η. Κλ. Γ. Θ. Ρ. Μετὰ τὴν σὺν. δεχόμεθα καὶ τὰς συγχαιροῦμε. Τὸ Γυμνάσιόν σας πολὺ προσέφερε εἰς τὴν μεθρητικὴν πρόδοσιν. Σὰς συγχαιροῦμε. Σὲ εὐχαριστοῦμε διὰ τὸ ἐνδιαφέρον. Τὸ διηγηματικόν σου τὸ μετατέθημε σὲ πρωτοχρονιάτικον καὶ τὸ δημοσιεύομε. Φροντίζομεν γὰρ ὅλα. Τὴν καθηγητρίαν σου κ. Φιλίω του πολὺ εὐχαριστοῦμε διὰ τὴν διόρθωσιν καὶ τὴν ἐγκρίσιν τοῦ διηγηματικῶς. Αὐτὴν τὴν διόρθωσιν καὶ τὴν ἐγκρίσιν ἀπὸ καθηγητῶν τὴν ἐξουθενῶμε ἀπὸ ὅλους τοὺς συνεργάτας μας διὰ τὴν ἀποφεύγωμεν τὰς ἀντιγραφάς.

Φραγκικὴν Μιχ. Ζ. Γουμ.
Σητείας: Σὲ εὐχαριστοῦμε. Στείλε μας καὶ μικρὰς συνεργασίας. Δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ γράψης πολλὰ. Δώσας τα εἰς τοὺς καθηγητὰς σου νὰ τὰ διορθώσιν.

Ἀγγελικὴ Μιρτινθ. Σ. Γ. Θ. Χ. Καλὸ τὸ θέμα. Εἶναι ὅμως φιλοσοφικὸν Γράψας μας κατὰ ἄλλο μαθητικόν.

Ἀζολεσκικὴν Στέφανον Κε. Δημητρίον Γουμ. Σητείας. Μᾶς συνεχίσωμε εὐχαρίστως ἢ ἐπιστολὴν σας. Ἀπὸ τοὺς καθηγητὰς μας περιμένωμε τὸ φῶς καὶ τὴν μόρφωσιν μας. Εἶναι οἱ συμπαραστέται καὶ βοηθοὶ μας σὲ καθεμὴν βήμα. Σὰς εὐχαριστοῦμε διὰ τὸ ἐνδιαφέρον. Τὸ Γυμνάσιόν σας ἀπὸ τὰ ἰδρυτικά Γυμνάσια τοῦ περιοδικοῦ, μᾶς εἶναι πάντοτε φίλικόν, περιμένωμε καλὰς συνεργασίας ἀπὸ τὸ Γυμνάσιόν σας.

Μαρκικανικὴ Ἀννα Ζβ. Κλ. Γ. Θ. Χ. Θὰ δημοσιευθῇ. Καλογοῦμεν.

Σηπλιανικὴ Ἰωάννη Ζ. Γουμ.
Κκστ. Κισάμεν. Ὁ διάλογος θὰ δημοσιευθῇ.

Γαλλικὴν Ἑλλη. Η. Κλ. Γ. Θ. Χ. Καλογοῦμεν. Σὰς εὐχαριστοῦμε. Ἡρακλείου. Δυστυχῶς τὸ Χριστουγεννιάτικον ἐλήφθησαν ἀγὰρ. Λυπούμεθα διὰ τοῦτο καλογοῦμεν. Περιμένωμε ἄλλη συνεργασία.

Μαρκικανικὴ Νίκη Εβ. Γ. Θ. Χ. Τὸ θέμα αὐτὸ δὲν εἶναι γὰρ σὲ νῦν. Στείλε τίποτα μεθρητικόν.

Φραγκικὸν Μιχ. Ζ. Κλ. Γ. Θ. Χ. Καὶ ἐμεῖς πολὺ εὐχαριστοῦμεθα διὰ τὴν δημοσίευσίν σου. Ἐργασίαν συμπαθητῶν καὶ συμπαθητῶν μας. Γράψας μας τὴν ἐπιστολὴν μεθρητικὴν γὰρ νὰ μὴ ἐπαναλαμβάνωμε τὰ ἴδια.

Ἀνδρουλικὴν Ἰω. Ζ. Πρ. Β.

Γ. Χ. Θ. δημοσιευθῇ.

Ἀνδρουλικὴν Δημ. Ζ. Πρ. Β. Γ. Χ. Ὁμοίως.

Καφικανικὴν Ἐρατοθένην. Σὲ εὐχαριστοῦμε καλὴ μα. φίλε καὶ συνεργάτη γὰρ τὰ καλὰ καὶ λογικά λόγια σου. Μετὰ μεγάλην εὐχαρίστησιν καὶ ἡμεῖς δεχόμεθα τὴν φεικτὴν συνεργασίαν σου καὶ πάντα εἶναι καλογοῦμεν καὶ ἐπικαιρὴ. Τὰ ποιήματά σου καλὰ, δείχνουν τὴν λογοτεχνικὴν σου δύναμιν ἀλλὰ καὶ τὴν πατριωτικὴν σου φλόγα. Ἀπὸ τὸ Γυμνάσιόν σας περιμένωμε καλὰς συνεργασίας διότι εἴμεθα βέβαιοι ὅτι ὑπάρχει ἡ δημιουργικὴ δύναμις.

Λουκικὴ Ἀντιγ. Ἀνδρουλικὴ Κκτ. Γ. Θ. Ρ. Σὰς εὐχαριστοῦμε διὰ τὴν καλὴν σας προσπάθειαν. Πάντοτε πᾶσι νὰ προσπαθῆτε διὰ τὴν καλυτέραν διάδοσιν καὶ κυκλοφορίαν τοῦ περιοδικοῦ μας ποὺ εἶναι δικόν σας περιοδικόν. Γὰρ τὸ οικονομικὸν ζήτημα θὰ σὰς ἀπαντήσῃ ὁ ἀγρόδιος.

Ματεϊνικὴν Κων. Γουμ. Νεαπόλεως. Ὅταν ἐλάβωμε τὴν συνεργασίαν σου τὸ Χριστουγεννιάτικον τεύχος ἐμπλυνέται.

Γὰρ τὸ τεύχος τοῦτο τὸ θέμα δὲν εἶναι ἐπικαιρὸν. Ἀλλὰ ἐκτός τούτου εἶναι καὶ πολὺ ἐκτεταμένον. Προσμετῶμε τὰ σύντομα καὶ περιεκτικά. Περιμένωμε ἄλλη συνεργασία σου. Τὸ ποίημα δημοσιεύεται.

Κοντορινικὴν Ἀργ. Γουμ. Καταλλίου Κισάμεν. Κρατεῖτε διὰ τὸ ἐπόμενο.

Εἰς τὰ ὑπόλοιπα γράμματα θὰ ἀπαντήσωμε εἰς τὸ προσεχὲς τεύχος.

Φίλοι μας σὰς εὐχόμεθα καλὸν τὸ Νέον Ἔτος.

Η ΜΑΘΗΤΙΚΗ ΣΑΣ, ΗΧΩ

ΚΑΛΙΤΕΧΝΙΚΑ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΑ

EMMAN. ΣΤ. ΠΕΤΡΑΚΗ

Εἰσοδίων 46 — Χανιά

ΤΗΛΕΦΩΝΟΝ 6.30